

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Гачкори чузъи меъморий**

Рамзи касб: (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7129**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **30**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рамзи умумии касб: **CI 7129-30-2,3-01/2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоихаи
«Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.**

**Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024

№ 19

ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Ғаҷкори чузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва Муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонҳои вазорат, агентӣ, лоиха ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушовара,
вазир

Г. Ҳасанзода

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲОИ КАСБИ «ГАЧКОРИ ҶУЗЪИ МЕЪМОРӢ»

Стандарти салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ» аз таҳхис (экспертиза) –и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат оид ба таҳхис (экспертиза)
1.	Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Умарзода У.	Муовини якум	Ҳулоса аз 03.06.2024, №2/946 (7)
2.	ҚДММ «Мақсуд 2016»	Зухуров М.	Директор	Ҳулоса аз 24.05.2024, №20
3.	ҚДММ «Кнауф Маркетинг Душанбе»	Салимов Ф.	Директор	Ҳулоса аз 30.04.2024
4.	ҚДММ «Сохтмон-Инвест»	Сайфуллозода Д.	Директор	Ҳулоса аз 08.04.2024, №51
5.	ҚДММ «Комил 2010»	Зухуров М.	Директор	Ҳулоса аз 03.04.2024, №80

Стандарти салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Худоёров Ҳасан	Барномасоз	Муассисаи давлатии «Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли»
2.	Мачидов Ғиёсиддин	Роҳбари маркази захиравӣ, устои таълими истеҳсолӣ	ҚДММ «Кнауф Маркетинг Душанбе», МДТ «Литсейи касбии техникаи сохтмони шаҳри Душанбе»
3.	Тағоев Фарҳод	Гачкор	Корпоратсияи Сомон Душанбе

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёр Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундариҷа

Ихтисорот	7
Муқаддима.....	8
Мафҳумҳои асосӣ.....	9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад.....	11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа.....	12
Тавсифи умумии касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ»	12
Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ».....	13
Воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ», сатҳи 2-юми	
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	16
Малакаҳои бақоратҳамкунӣ касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ», сатҳи.....	16
2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	16
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали).....	18
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)	31
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	39
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.....	62
Талабот ба довталабон	65
Талабот ба омӯзгорон	65
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	66
Воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ», сатҳи 3-юми	
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	69
Малакаҳои бақоратҳамкунӣ касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ», сатҳи 3-юми	
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	69
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали).....	71
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ).....	79
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	82
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.....	99
Талабот ба довталабон	102
Талабот ба омӯзгорон	102
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	102
Рӯйхати адабиёт:	104
Замимаи 1: Харитаи функционалии касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ»	106
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза)	110

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « D eveloping a c urricul um », яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТМ ҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳият
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бақоратяминкунӣ
СБТМ/ISCO	Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standard Classification of Occupations)
ТМ ҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ҚДММ	Қамъияти дорои масъулияти маҳдуд
СФ/ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversal Competencies)
СВ	Салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)-и соҳаи сохтмон (Construction Basic)
СИ	Салоҳиятҳои касбии соҳаи сохтмон (Construction Industry)

Муқаддима

Талабот ба касби «Гачкори чузъи меъморӣ» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд аст. Сохтмони биноҳои истиқоматӣ ва дигар иншоотҳои баландошёна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон босуръат амалӣ гардида истодааст.

Аз ин рӯ, талаботи соҳа ба мутахассисони касбҳои рангуборкунӣ, бетонрезӣ, андовагарӣ, пардозгарӣ, аз ҷумла, гачкори чузъи меъморӣ зиёд шуда истодааст.

Бо мақсади баланд бардоштани сифати тайёркунии мутахассисони касбҳои коргарӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯӣ бошад, стандарти салоҳияти касби «Гачкори чузъи меъморӣ» таҳия карда шудааст.

Стандарти мазкур талаботи асосиро ба салоҳияти касби «Гачкори чузъи меъморӣ» бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ муқаррар мекунад.

Стандарти салоҳияти касби «Гачкори чузъи меъморӣ» дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Гачкори чузъи меъморӣ» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб, Тартиби таъмини сифати таҳассусҳо ва тасдиқкунии таҳассусҳо, Барномаи миёнамуҳлати омода кардани касбҳои коргарии зинаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбиро барои солҳои 2023-2027 ва «Барномаи касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025» таҳия карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи таҳассусиро нисбат ба касби «Гачкори чузъи меъморӣ», ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Стандарти салоҳиятҳои мазкур баробарии имкониятҳои касбиро барои духтарон/ҷавонписарон, занон/мардон пешбинӣ намуда, барои тағйир додани қолабҳо ҳангоми интиҳоби касб ва дар оянда бакортаъминкунии онҳо равона гардидааст.

Мафхумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккулёбии талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодихӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодихии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаходатномадихӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсали) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳои мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳои, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодихӣ маълумоти заруриро пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодихии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодихӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодихандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур қорро дар ҷойи корӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз латинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва тақрори бисёрқарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натавонад дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бакортаъминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

– аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷро истифода мешаванд;

– навсонӣ дар вазъияти корӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизочони меҳмонхона аз мизочони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахл доранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принципҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни таҳассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқати сатҳи таҳассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодаи шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олиии касбии ўро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти таҳассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи таҳассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳоии ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

СБТШ-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шугли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии оморӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонишани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонишани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунанд, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятноӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функционалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Таҳассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии таҳассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии таҳассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якҷанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои таҳассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба ҷӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, така мекунад.

Харитаи функционалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо ҷӣ кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҚТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донишҷӯи он, ки ҷиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донишҷӯи он, ки ҷӣ хел ва ҷиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донишҷӯи он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳо барои тақмили таҳассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобикшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

- шаҳрвандони алоҳида, ки меҳоханд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи тахассусии касбии худро ба таври инфиродӣ такмил диҳанд;
- шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва меҳоханд ҳуччати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;
- оила, волидони таълимгирандагон, ки меҳоханд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;
- шаҳрвандоне, ки меҳоханд ба ҷойи кории дигар гузаранд;
- шаҳрвандоне, ки меҳоханд норасоии худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;
- шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан меҳоханд;
- шаҳрвандоне, ки коргарони бехтарин шудан меҳоханд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи сохтмон, аини замон стандартҳо ва ҳуччатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал мекунанд:

- СД (ГОСТ) 12.4.010-75 Системаи стандартҳои техникаи бехатарӣ. Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, дастпӯшҳои махсус. Шартҳои техникӣ;
- СД (ГОСТ) ISO 20345-2015 Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, пойафзоли бехатарӣ. Шартҳои умумии техникӣ;
- СД (ГОСТ) 12.1.046-2014 Системаи стандартҳои бехатарии меҳнат;
- СД (ГОСТ) 31377-2008 Омехтаҳои хушкӣ сохтмони пайвандкунадаи ғач;
- СД (ГОСТ) 4.228-83 Системаи нишондиҳандаҳои сифати маҳсулот. Сохтмон. Маводҳои полимерии часпак;
- СД (ГОСТ) 4.233-86 Системаи нишондиҳандаҳои сифати маҳсулот. Сохтмон. Маҳлулҳои сохтмонӣ;
- Меъёрҳо ва қоидаҳои шаҳрсозӣ (МҚШ) (ГНиП).

Тавсифи умумии касби «Гачкори ҷузъи меъморӣ»

Гачкори ҷузъи меъморӣ иҷрои як қатор уҳдадорӣ ва вазифаҳои зиёди маҷмӯи муайяни салоҳиятҳоро талаб намуда, барои сифатнок ва сари вақт амалӣ кардани фаъолияти корӣ дар доираи касб имкон медиҳад.

Гачкори ҷузъҳои меъморӣ – ин касби алоқаманд бо сохтан ва барқароркунии элементҳои ороишии бино ва иншоот мебошад. Ин мутахассис дорои малакаҳои кор бо маводи гуногун ба монанди санг, мармар, ғач ва ғайра мебошад. Дар кори онҳо асбобҳои гуногун ба монанди асбоби кандакорӣ дар санг, рехтани мавод, ташаккулдиҳӣ ва коркарди сатҳ истифода карда мешавад. Гачкори ҷузъҳои меъморӣ дар нигохдории мероси таърихӣ ва роҳандозии намуди эстетикӣ бино ва ёдгориҳои меъморӣ нақши бориз дорад. Усто ҷузъҳоро аз ғач тайёр мекунад ва насб месозад. Вай ҳамчунин бо таъмир ва аз нав барқароркунии ҷузъҳои аз ғач тайёркардашуда машғул мебошад.

Барои бомуваффақона иҷро кардани вазифаҳои худ гачкори ҷузъҳои меъморӣ бояд тафаккури эҷодӣ дошта бошад, тарҳ ва нақшаҳоро хонда тавонад, ҳамчунин

таҷрибаи кор бо мавод ва асбобҳоро дошта бошава. Ғайр аз ин вай бояд нисбати чузъҳо бодикқат буда, онро мурааттабан иҷро намояд.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касбии «Ғаҷқори чузъи меъморӣ»

Сатҳи Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯии воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)	
	ТС-01-1/01	Ғузастан аз муоинаи тиббӣ
	ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон
	ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
	ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ
	СВ 03-2/01	Ҷамъоварӣ намудани партовҳо
	СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	СИ 7129-01-2/01	Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо
	СИ 7129-02-2/01	Истифода намудани миноҳо (маякҳо)
	СИ 7129-03-2/01	Тайёр кардани маҳлули ғачӣ ва сементӣ
	СИ 7129-04-2/01	Омода намудани қолибҳо
	СИ 7129-05-2/01	Таҳрангмоли намудани девор ва сақф
	СИ 7129-06-2/01	Молидани маҳлули ғачӣ дар девор
	СИ 7129-07-2/01	Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои чузъҳои ғачӣ
	СИ 7129-08-2/01	Аз назар гузаронидани чузъи тайёршуда
	СИ 7129-09-2/01	Ҷаспонидани чузъҳои ғачӣ
	СИ 7129-10-2/01	Омода намудани рангҳо (эмулсия)
	СИ 7129-11-2/01	Анҷом додани раванди кор
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)	
	ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
	ТС 07-3/01	Тақмил додани таҳассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	СВ 02-3/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	СИ 7129-12-3/01	Тайёр намудани қабат якум ва дуҷуми ғач

	CI 7129-13-3/01	Чен кардани девор ва сақф барои чузъи меъморӣ
	CI 7129-14-3/01	Кашидани ангора (эскиз)
	CI 7129-15-3/01	Гузaronидани нақшу нигор (орнамент) дар девор ба воситаи хокаи ранга
	CI 7129-16-3/01	Буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент
	CI 7129-17-3/01	Омода намудани ядак
	CI 7129-18-3/01	Рангубор кардани нақш ва чузъҳо
	CI 7129-19-3/01	Ҳисоб кардани ҳаҷми кори иҷрошуда
	CI 7129-20-3/01	Супоридани кор ба фармоишгар

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Гачкори чузъи меъморӣ**

Рамзи касб: (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7129**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **18**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Гачкори чузби меъморӣ», сатҳи 2-юми
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯии воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
ТС-01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон
ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
СВ 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
СВ 03-2/01	Ҷамъоварӣ намудани партовҳо
СВ 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СИ 7129-01-2/01	Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо
СИ 7129-02-2/01	Истифода намудани миноҳо (маякҳо)
СИ 7129-03-2/01	Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ
СИ 7129-04-2/01	Омода намудани қолибҳо
СИ 7129-05-2/01	Таҳрангмоли намудани девор ва сақф
СИ 7129-06-2/01	Молидани маҳлули гачӣ дар девор
СИ 7129-07-2/01	Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои чузҳои гачӣ
СИ 7129-08-2/01	Аз назар гузаронидани чузҳои тайёршуда
СИ 7129-09-2/01	Часпонидани чузҳои гачӣ
СИ 7129-10-2/01	Омода намудани рангҳо (эмулсия)
СИ 7129-11-2/01	Анҷом додани раванди кор

**Малакаҳои бақортаъминкунии касби «Гачкори чузби меъморӣ», сатҳи
2-юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бақортаъминкунии	Малакаҳоеро, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳои байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- шунидан ва дарк кардан; - бурро ва кушоду равшан баён намудан; - меҳрубон будан; - суботкор будан; - мубодилаи иттилоот кардан; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо	- дар дастаҳои синну соли гуногун, новобаста аз ҷинс, наҷод ва мансубияти динӣ кор кардан; - мустақилона ва ба сифати аъзои даста кор кардан; дақиқ;

мусоидат менамояд	- масъулнокӣ; - меҳнатдӯстӣ; - эҳтиёткорӣ; - дониستاني Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва бартараф кардани мушкилот; - дурандешӣ; - бовичдонӣ; - маҳорати расонидани ёрии аввалия.
Ташаббус ва ӯҳдабароӣ, ки барои бадастоварии натиҷаҳои навоварона (инноватсионӣ) мусоидат менамояд	- мутобиқшавӣ ба вазъиятҳои нав; - муайян кардани имкониятҳои барои дигарон ғайричашмдошт; - татбиқ кардани ғояҳо ба амал; - иштирок дар равандҳои ташаккули пайваста; - омодагӣ ба навоварҳо; - зиракӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияти, ки банақшагирии стратегияи дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин менамояд.	- мақсадгузори мушаххас ва натиҷаҳои кор; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо, аз ҷумла, идоракунии вақт; - муайян ва ҷобачокунии афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - бодикқатӣ; - қоидаҳои тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - устувории ахлоқӣ; - масъулиятнокӣ; - риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки барои мунтазам ташаккули фаъолияти кормандон/ширкати ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбат мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйирот; - омода будан ба сарфи вақт ва саъйу кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва бидуни он; - самимият барои ғояҳо ва усулҳои нави идоракунии худомӯзӣ; - дастгирии ҳамкорон ва барқарор кардани робитаҳо; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор)
Технологияе, ки барои ҳалли самаранокӣ вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - мавҷудияти тавоноии ҷисмонии мувофиқ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	ТС 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудан саломатӣ барои иҷрои ухдадорихоӣ вазифавӣ, ошкор ва табобати саривақтии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба қор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи қадвали ташкилот.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносой бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносой бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносой бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи қадвали тасдиқшуда.
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи қадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба қорхона/ташкilot.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи қадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба қорхона/ташкilot.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузориҳои меҳнат; - маълумотнома/ дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - боинтизом; - бомаъсул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоихавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдхӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносӣ бо хуччатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				✓							
1.2. Шиносӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи чадвали тасдиқшуда				✓							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи чадвали тасдиқшуда											✓
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкilot											✓

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ	- муқаддимаӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ; - ғайринавбатӣ.
-------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	ТС 03-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкilot ҳалл мекунад, тавсиф менамояд.. Коргарон дар қомеъҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкilot/корхона.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вучуд надоранд.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон. 1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадориҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дар даста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани <i>муоширати ғайришифоҳии</i> мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интиҳоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шунидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; - муоширати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунии.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитаӣ; - принципҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - хусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ;

	- тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъияти, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизочон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											✓
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											✓
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорихии инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											✓
Элементи 2. Кор кардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											✓
2.2. Эътирофи <i>фарқиятҳои фарҳангӣ</i> дар даста											✓
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											✓

2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз чониби дигар аъзоёни даста											√
Элементи 3: Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)											
3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гуш кардан	√										
3.6. Интиҳоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ –	- намудҳои саломдиҳӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муоширати ғайришифоҳӣ :	- забони имову ишора; - риоя кардани фосолаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	ТС 04 – 2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва ниғадории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - хангоми арзёбии ҳолатҳои руҳдода, бартараф кардани таваккалҳои мушаххас, хавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон.	

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати рухдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани хатар, ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилий. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, хомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидкунанда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санчидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷархзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
11. Ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ иттилоъ додан	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва ҷораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба доруворихҳои истифодашуда.
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ; - бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ;

	- арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи нохуш, захм, ва арзёбии ҳолати чабрдида; - даъват намудани ёрии таъчилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда; - оромона ба чабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани чабрдида; - бо чабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифодаи тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторҳомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор руҳдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба наҷот додани чабрдида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принципҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монешавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (ҳароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизакор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфиқ; - раҳмдил.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати руҳдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани хатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				✓							
1.2. Ошқор кардани ҳодисаи нохуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				✓							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилий				✓							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									✓		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									✓		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									✓		
Элементи 2: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд											
2.1. Баргараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, ҳомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									✓		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидунада									✓		
2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									✓		

Элементи 3: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ											
3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани усули Геймлих									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санчидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷархзанӣ, дилбеҳузури)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		
Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		

10.2. Расонидани ёрй ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрй ҳангоми захролудшавӣ									√		
Элементи 11: Ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрй иттилоъ додан											
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√		
11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар –	- ҳисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амали ҳангоми расонидани ёрй ба нафасгиршуда: - бояд аз паси ҷабрдида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба ҳуш бошад), бо дастон ўро дар бар гирифтанд; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками ҷабрдида дар сатҳи байни нофу қавсаҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунад; - дастонро баробари ин якбора аз оринҷ қат мекунад, лекин қавсаи синаи ҷабрдида зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунад, то роҳи нафас кушода нашавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	ТС 05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - қобили истифода ба ҳар корманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - тавониستاني хондан ва навистан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносӣ бо сохти компютер	1.1. Шиносӣ бо таърихи рушди техникаи компютерӣ. 1.2. Шиносӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и қисмҳои асосии компютери фардӣ. 1.3. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер.
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура).

	2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо <i>лавҳаи идоракунӣ</i> .
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.
4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо <i>хадомоти ҷустуҷӯӣ</i> чихати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо <i>браузерҳо</i> .
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирӯсӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар чопгар; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенчерон; - қабул, ирсол ва эътинои (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ.
Донишҳои талабшаванда	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмаҳо (клавишҳо); - функцияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиёти компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунӣ ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ; - дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи беҳатар кор кардан дар шабакаи Интернет;

	- хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифода он; - беҳатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - показакор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносӣ бо сохти компютер											
1.1. Шиносӣ бо таърихи рушди техникаи компютерӣ			√								
1.2. Шиносӣ бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.3. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√										
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			

3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо ҳадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											
5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ) – ин:	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер - ин:	қисмҳои асосии компютер: - монитор; - блоки системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. қисмҳои иловагии компютер: - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгора//флеш-захирасоз (накопитель); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) – ин:	- тақсимои тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбой –рақамӣ, хизматӣ, функционалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунии – ин:	- қисмати истифодашавандаи интерфейс Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷӯрсозии система, ҷун иловакунии ва ҷӯрсозии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якчанд амалҳои дигари марбут ба идоракунии системаро имкон медиҳад.
Ҳадамоти ҷустуҷӯӣ	- yandex;

Интернет - ин:	- google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз оне, ки намудҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни кори онҳо ин - кушодани сомонаҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишониғӣ вучуд дорад-майдоне, ки дар он номгӯи сомона барои кушодашавии он чоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базаӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	СВ-01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва қоидаҳои бехатарии зидди сӯхторро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС-01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. Гузаштани дастурдиҳӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ . 2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ . 2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ. 2.5. Риоя кардани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор	3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот. 3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷои кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии техникаи ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - гирифтани иҷозат барои иҷрои корҳо аз рӯи супоришнома ва ё амр; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои
-------------------------	---

	муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; - истифодаи воситаҳои муҳофизатии барқӣ; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ғимоявӣ; - истифодаи бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот; - расонидани ёрии аввалия ҳангоми сӯхтан.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - санадҳои меъёрии техникӣ ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии барқии ташкилот; - қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифодаи бурдани воситаҳои ғимояи эҳтиётӣ; - қоидаҳои бехатарии сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлиии одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирии аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - тозақор; - масъулнок; - ӯҳдабаро; - ташаббусқор; - мушфиқ.

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварию ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъоварию таълимигранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат	√		√								
1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор	√			√							

1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона	√			√							
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ											
2.1. Гузаштани дастурдихӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ	√		√								
2.2. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ	√		√								
2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ	√		√								
2.5. Риоя кардани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор дар баландӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор											
3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот	√			√							
3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи бехатарӣ -ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргар.
Гузаштани дастурдихӣ оид ба техникаи бехатарӣ – маъно дорад:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба бехатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи бехатариро гузаронанд ва имзои дастургирандаро дар журнали техникаи бехатарӣ ба қайд гиранд. Қоидаи мазкур–шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси Меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносӣ бо дастур оид ба техникаи бехатарӣ кормандро метавон ба иҷрои корҳо иҷозат дод.
Либоси махсус – ин	- сарпӯшҳо (тоскулоҳ, берет), костюмҳои гуногун, шим, комбинезон, камзул, дастпӯш, пойафзол ва монанди инҳо, яъне он чизҳое, ки ба предметҳои либос тааллуқ доранд ва барои аз омилҳои хатарноки беруна муҳофизат кардани ҳаёт ва

	саломатии кормандон дар раванди иҷрои корҳо таъйинот доранд.
Қоидаҳои бехатарии барқӣ -ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи расиш ба қисмҳои ҷараёнгузар ва таъсиррасонии он ба коргар.
Воситаҳои муҳофизатии барқӣ -ин:	- воситаҳои ғимоявӣ аз зарбаи ҷараёни барқӣ барои таъмини бехатарии барқӣ пешбинишуда. Ба онҳо тааллуқ доранд: - мила (штанга) – ҳои оиққунанда; - анбӯри оиққунанда; - ҷараённамоҳо; - дастакҳои диэлектрикӣ, калӯши одӣ, калӯши соқдор; - қолинчаҳои диэлектрикӣ ва пояҳои оиққунанда; - тавораҳои ғимоявӣ (защитные ограждения) (пардаҳо); - заминваслаҳои сайёр; - аломат ва овезаҳои бехатарӣ ва ғ.
Қоидаҳои бехатарӣ аз сӯхтор –ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истехсолӣ ба коргарон.
Воситаҳои сӯхторхомушкунӣ –ин:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу анҷоми истифодашаванда барои оташнишонӣ (ҷумаки оташнишонӣ (гидрант), рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, кум, об, ҷангаки сӯхторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Чамъоварӣ намудани партовҳо	СВ 03-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя кардани талаботи беҳбудсозию беҳдоштиро дар рафти чамъоварии партовҳо ва ба ҳелҳо ҷудокунӣ, ба бормахзан (контейнер)-ҳо андохтани онҳоро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани талаботи беҳбудсозӣ ва беҳдоштӣ (санитария ва гигиенӣ)	1.1. Омода кардани асбобу анҷом ва таҷҳизоти зарурӣ барои ғундоштани партовҳо. 1.2. Истифода бурдани воситаҳои ғимоявӣ . 1.3. Тоza намудани ҷои кор аз партовҳо.
2. Алоҳида ҷудо кардани партовҳо	2.1. Ҷамъ кардани партовҳо аз коргоҳҳои истехсолӣ. 2.2. Ҷудо кардани партовҳо аз рӯи намуд. 2.3. Мувофиқ ҷойгир кардани партовҳо дар бормахзан (контейнер)-ҳо.
Малақаҳои талабшаванда:	- риоя кардани қоидаҳои бехатарӣ; - риоя кардани талаботи беҳбудсозию беҳдоштӣ (санитарию

	гигиенӣ); - истифода бурдани таҷҳизоти муҳофизатӣ; - ҷудо кардани навъҳои партов; - ҷойгир кардани партовҳо дар як бормахзан (контейнер)-и мувофиқ; - маҳкам пӯшидани сарпӯшҳои бормахзан (контейнер)-и партовҳо.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми тоза намудани ҷойи кор; - қоидаҳои ҷамъовариҳои партовҳо; - талаботи беҳбудсозии истеҳсоли ва беҳдошт (гигиена); - қоида ва тартиботи дохилии корхона/ташкилот; - тартиби ҷобачокунӣ асбобу таҷҳизоти тозакунии; - тартиби тоза кардани ҷои корӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - бозҳатиёт; - ташаббускор; - тозакар; - тартиботчи; - бофарҳанг; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъовариҳои далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳои маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъовариҳои ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои ҷамъоваридаи хонанда/ худбаҳоидиҳои	Баҳоидиҳои тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани талаботи беҳбудсозӣ ва беҳдошти (санитария ва гигиенӣ)											
1.1. Омода кардани асбобу анҷом ва таҷҳизоти зарурӣ барои ғундоштани партовҳо		√									
1.2. Истифода бурдани воситаҳои химоявӣ		√									
1.3. Тоza намудани ҷои кор аз партовҳо		√									
Элементи 2: Алоҳида ҷудо кардани партовҳо											
2.1. Ҷамъ кардани партовҳо аз коргоҳҳои истеҳсоли		√									
2.2. Ҷудо кардани партовҳо аз рӯи намуд		√									

2.3. Мувофиқ ҷойгир кардани партовҳо дар бормаҳзан (контейнер)-ҳо		√									
---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Воситаҳои ҷимоявӣ - ин:	- воситаҳои ҷимояи дастон (дастпӯшакҳо ва ғайра); - воситаҳои ҷимояи пойҳо (пойафзор, сарпӯшҳо ва ғ.); - воситаҳои ҷимояи чашмон ва рӯй (айнакҳои ҷимоявӣ, сипарчаҳои рӯй); - воситаҳои ҷимояи сар (кулоҳҳо, рӯймолҳо); - воситаҳои ҷимояи узвҳои нафаскашӣ (паном /респиратор, ниқоб).
--------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ		СВ 02-3/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур, маҳорат ва дониши зарурӣ барои фаҳмиш ва истифодаи фарқкунанда аз забони тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва ғ.) дар мисоли истифодаи ифодаҳое, ки доимӣ дар ҷои кор (саломдихӣ, хайрухуш, бахшиш ва ғ.) маъмуланд, инъикос мекунад.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - кормандони ҳама сатҳҳои соҳаи мазкур.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - надорад.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон. 1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад. 1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва муроҷиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.	
2. Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират . 2.1. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитавӣ ва байнишахсии муоширати ҳалимона бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон; - истифода намудани калимаҳои асосӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳо, барои муошират бо мизочон/фармоишгарон зарур, мувофиқ ба ҷои корӣ мушаххас; - истифода намудани забони имову ишора ё луғат; - талаффуз намудани калимаҳо ва ибораҳо барои иҷрои кор; - талафузи номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус бо забони омӯхташаванда;
-------------------------	--

	- талафузи номгӯи асбоб ва таҷҳизотҳо, нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- алифбои забони омӯхташаванда; - оид ба масъалаҳои робитаҳои фарҳангӣ, роҳ надодани таҳқиқҳои тасодуфӣ ба ҳамкасбон ё шарикон; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус; - номгӯи асбоб ва таҷҳизотҳо бо забони хориҷӣ; - нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - ҳалим; - мушфиқ; - ташаббускор; - бофарҳанг; - саъйи кӯшиш кардан барои омӯзиши забонҳои хориҷӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷчаҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур.				√							
1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон.				√							
1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад.				√							
1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.				√							

Элементи 2: Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишга- рон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							
2.2. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои маъмули зуд-зуд истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корхоятон чи тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ кумак карда метавонам? - бубахшед ман шуморо намефаҳмам; - Шумо бо забони...гап мезанед? ва ғайра.
Захираҳои мувофиқ:	- дафтарча барои қайди ёдоштҳо, сабти калимаҳо, абзорҳо барои афзун кардани луғат; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касбҳои ҷудогона, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо (брошюраҳо); - имзоҳо бо тавзеҳот; - сомонаҳо барои тарҷума.
Муошират:	- маслиҳатҳо ва эзоҳ додан; - пешниҳод намудани маълумотҳо, монанди: соати корӣ, намуди кор, нархнома ва ғ.; - кумак дар доираи вазифаҳои худ, инчунин ба ҳамкорон/мизоҷон аз рӯи хоҳиши онҳо; - фаҳмондан ва таъмин кардани самтҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои визуалӣ (дидорӣ):	- қайд, нишон додани иттилооти зарурӣ дар ҳуҷҷатгузорӣ, ҳуҷҷатҳо ва нақшаҳо; - истифодаи калкулятор барои арзиши музди кор ва хароҷотҳои муайян; - истифода намудани забони имову ишора; - нишон додани ашёи мушаххас.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо		СИ 7129-01-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодакунии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо (леса, подмости) барои иҷрои корҳои гачкорӣ дар баландиро бо риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми васл намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	1.1. Муайян намудани баландии ҷойи кори гачкорӣ. 1.2. Интиҳоб намудани намуди хавозаҳо ва тахтасуфаҳо . 1.3. Санҷидани ҳолати кории хавозаҳо ва тахтасуфаҳо. 1.4. Омода намудани қисмҳо ва элементҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо барои ҷамъоварӣ.	
2. Иҷро намудани корҳои васлкунии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	2.1. Истифодаи воситаҳои ғимоявӣ ва системаи эҳтиётӣ . 2.2. Санҷидани ҷойҳои васлшавии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. 2.3. Муайян намудани устувории пояҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. 2.4. Тавора кашидани майдони корӣ бо аломат ва овезаҳои огоҳикунанда. 2.5. Ҷамъоварӣ намудани элементҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. 2.6. Санҷидани мустаҳкамии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.	
3. Таҷзия намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	3.1. Тоза кардани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо аз чангу хок. 3.2. Кушодани ҷойҳои васлшудаи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо аз сатҳи девор. 3.3. Ҷудо кардани қисмҳои васлшудаи болоии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. 3.4. Тоза кардани майдони корӣ баъд аз таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. 3.5. Тартиб додани санад оид ба таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.	
Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП); - риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми санҷидани ҳолати кории хавозаҳо ва тахтасуфаҳо; - чен кардани баландии ҷойи кори гачкорӣ; - муайян намудани ҳолати коршоямӣ ва устувории пояҳои хавозаҳо ва тахтасуфаҳо; - мустаҳкам намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	

	тибқи талаботи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП); - кор кардан дар баландӣ; - истифода намудани аломат ва овезаҳои огоҳикунанда; - тоза нигоҳ доштани майдони корӣ; - тартиб додани санад оид ба таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои бехатарии меҳнат дар сохтмон; - қоидаҳои истифодабарии хавозаҳо ва тахтасуфаҳо; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) вобаста ба истифодабарии хавозаҳо ва тахтасуфаҳо; - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва истифодаи системаи воситаҳои эҳтиётӣ; - қоидаҳои тоза кардани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо аз ҷангу хок. - тарзҳои кушодан ва ҷудо кардани ҷойҳои васлшудаи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - қоидаҳо ва тарзҳои тоза кардани майдони корӣ баъд аз таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо. - қоидаҳои тартиб додани санад оид ба таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - намуди хавозаҳо ва тахтасуфаҳо, талабот ба ҷамъоварӣ ва васли элементҳои онҳо; - тартиби ҷамъоварӣ ва васл намудани элементҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - усулҳои муайян намудани коршоямӣ ва мустаҳкамии пояҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - тозақор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо											
1.1. Муайян намудани баландии ҷойи кори гачқорӣ	√			√							

1.2. Интиҳоб намудани намуди хавозаҳо ва тахтасуфаҳо	√			√							
1.3. Санчидани ҳолати кории хавозаҳо ва тахтасуфаҳо	√			√							
1.4. Омода намудани қисмҳо ва элементҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо барои ҷамъоварӣ	√			√							
Элементи 2: Иҷро намудани корҳои васлкунии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо											
2.1. Истифодаи воситаҳои ғимоявӣ ва системаи эҳтиётӣ	√			√							
2.2. Санчидани ҷойҳои васлшавии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
2.3. Муайян намудани устувории пояҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
2.4. Тавора кашидани майдони қорӣ бо аломат ва овезаҳои огоҳикунанда	√			√							
2.5. Ҷамъоварӣ намудани элементҳои хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
2.6. Санчидани мустаҳкамии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
Элементи 3: Таҷзия намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо											
3.1. Тоza қардани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо аз ҷангу хок	√			√							
3.2. Кушодани ҷойҳои васлшудаи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо аз сатҳи девор	√			√							
3.3. Ҷудо қардани қисмҳои васлшудаи болоии хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
3.4. Тоza қардани майдони қорӣ баъд аз таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							
3.5. Тартиб додани санад оид ба таҷзияи хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои хавозаҳо ва тахтасуфаҳо - инҳоянд:	- филизӣ ва ҷӯбӣ: хавозаҳои сохтмонӣ таҷҳизоти зарурӣ барои беҳатар ва қулай иҷро намудани корҳои гачкорӣ дар баландӣ мебошад; - хавозаҳои ҷӯбӣ танҳо барои кори яқвақта мувофиқанд ва сохти одӣ доранд, бинобар ин ҳар касе, ки малакаҳои асосии коркарди ҷӯбро дорад, метавонад васлкунии онҳоро идора кунад. Стандартҳои муайян барои хавозаҳои ҷӯбӣ вучуд доранд. Масофаи байни сутунҳо дар қад-қади фасади (намо) бино аз 2 то 2,5 м аст. Паҳноии фарш, ки андозаи байни панҷараҳои берунӣ ва дарунии деворҳоро муайян мекунад, бояд на камтар аз 1 м бошад, баландии хавозаҳои ҷубин бояд то 6 м бошад; - хавозаҳои филизиро дубора ва зиёд истифода бурдан мумкин аст. Дар айни замон, онҳо як системаи мураккаби ҷаҳорҷӯба мебошанд, ки то 250 кг/м² вазнро бозътимод нигоҳ медоранд. Ин ба коргарон имкон медиҳад, ки ҳатто дар баландии 100 метр озодона ҳаракат кунанд.
Системаи эҳтиётӣ – ин:	- системаи пешгирикунандаи афтидани одам аз баландӣ ё таъминкунандаи эҳтиёткори бехатар аз афтидан аст.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани миноҳо (маякҳо)	CI 7129-02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодакунии сатҳ барои насбкунии миноҳо бо назардошти риояи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:	
- ҳангоми насб кардани миноҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):	
- СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;	
- CI 7129-01-2/01 Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Омода намудани сатҳ барои насбкунии миноҳо	1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо (маякҳо) . 1.2. Тоza кардани сатҳ аз ҷангу хок. 1.3. Молидани таҳранг. 1.4. Санҷиши ҳамвории сатҳ барои насбкунии миноҳо.
2. Иҷро намудани корҳои насбкунии миноҳо дар сатҳ	2.1. Тайёр намудани маҳлул барои насбкунии миноҳо. 2.2. Насб кардани миноҳо дар сатҳ бо истифода аз сатҳсанҷ (уровень).

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани техникаи бехатарӣ ҳангоми кор бо асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо (маякҳо); - санҷидани ҳолати коршоямии асбобҳо ва таҷҳизот; - тоza кардани сатҳ аз ҷангу хок. - тавонистани санҷиши ҳамвории сатҳ барои насбкунии миноҳо; - истифода намудани асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо (маякҳо); - муайян намудани ҷойи насбкунии миноҳо;
-------------------------	--

	- интиҳоб намудани маҳлулҳои хушки гачӣ; - муайян намудани ҳолати маҳлул дар ҳароратҳои мухталиф.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои омода намудани асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо; - қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми санҷиши ҳамворӣ ва тоза кардани сатҳ аз чангу хок; - қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо (маякҳо); - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП); - қоида ва тартиби насбкунии миноҳо (маякҳо); - хусусиятҳои физикию механикии омехтаҳои хушки гачӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - тозагор; - ташаббускор; - эҷодкор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатф ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Омода намудани сатҳ барои насбкунии миноҳо											
1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизот барои насбкунии миноҳо (маякҳо)	√			√							
1.2. Тоza кардани сатҳ аз чангу хок	√			√							
1.3. Молидани таҳранг	√			√							
1.4. Санҷиши ҳамвории сатҳ барои насбкунии миноҳо	√		√								
Элементи 2: Иҷро намудани корҳои насбкунии миноҳо дар сатҳ											
2.1. Тайёр намудани маҳлул барои насбкунии миноҳо	√			√							
2.2. Насб кардани миноҳо дар сатҳ бо истифода аз сатҳсанҷ (уровень)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Асбобу таҷҳизот барои насби миноҳо - ин:	- росткунак (правила); - миксер (омехтакунак); - печмехтоб (шуруповёрт); - сатил; - болға; - кайчии филизбурӣ; - арраи филизбурӣ; - сатҳсанчи обӣ. - сатҳсанчи лазерӣ (лазерный уровень).
Миноҳо (маякҳо) - ин:	- ин унсур барои сохтани андоваи комилан ҳамвор пешбинӣ шудааст. Миноҳо филизӣ ва чӯбин мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ	CI 7129-03-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода намудани маҳлули гач бо роҳҳои гуногун, мувофиқи намуд ва таснифоти онҳо бо назардошти риояи меъёр ва қоидаҳои сохтмонӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷрои корҳои гачкорӣ.	
Шартҳои қаблӣ: - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СВ 03-2/01 Чамъоварӣ намудани партовҳо; - СВ 02-2/01 Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ	1.1. Омода намудани асбобҳо. 1.2. Бехтани гач. 1.3. Омода намудани зарф барои тайёр кардани маҳлули гач.
2. Муайян намудани таснифоти омехтаҳои маҳлулии гачӣ	2.1. Муайян намудани таркиби омехтаҳои маҳлули гач. 2.2. Муайян намудани навъ/тамғи омехтаҳои маҳлули гач. 2.3. Фарқ намудани омехтаҳои маҳлулӣ, аз рӯи таъинот ва намуди пайвастшавӣ (хусусиятҳои физикию механикӣ).
3. Омода намудани омехтаҳои маҳлули гач	3.1. Омода намудани омехтаҳои маҳлули гачдор. 3.2. Омода намудани омехтаҳои маҳлули сементӣ . 3.3. Омода намудани омехтаҳои хушкӣ сохтмонӣ .
4. Омода намудани омехтаҳои маҳлулӣ бо усулҳои гуногун	4.1. Омода намудани омехтаҳои маҳлули бо усули дастӣ. 4.2. Омода намудани омехтаҳои маҳлулӣ бо усули механикӣ.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани талаботи техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои кор дар майдони сохтмонӣ; - риоя намудани талаботи техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобу таҷҳизот барои маҳлултайёркунӣ; - риоя намудани талаботи техникаи бехатарӣ ҳангоми омодакунии муҳлулҳои сохтмонӣ бо усули дастӣ ва механикӣ; - муайян намудани таркиби омехтаҳои маҳлулӣ; - муайян намудани миқдори масолеҳҳо барои маҳлул;
-------------------------	--

	- истифода намудани асбобу таҷҳизот барои маҳлултайёркунӣ; - муайян намудани миқдори масолеҳҳо барои маҳлул; - тайёр намудани омехтаи хушк тибқи дастурамали истеҳсолкунанда; - гирифтани маълумот оид ба истифодабарии омехтаҳои хушкӣ гачӣ; - истифода намудани асбобу таҷҳизот барои омодакунии муҳлулҳои гачӣ бо усули дастӣ ва механикӣ; - тайёр намудани омехтаҳои маҳлули гачӣ бо усули дастӣ ва механикӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- хусусияти масолеҳ ва маҳлулҳо вобаста аз шароити иқлимӣ; - намуд ва таснифоти омехтаҳои маҳлули гачӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) вобаста ба омодакунии маҳлулҳои гачӣ; - намуд ва таснифоти омехтаҳои маҳлули гачӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) вобаста ба омодакунии маҳлули гачӣ; - қоида ва талаботи омодакунии маҳлули гачӣ; - қоида ва талаботи омодакунии маҳлули гачӣ бо усули дастӣ ва механикӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиккат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатти ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ											
1.1. Омода намудани асбобҳо			√								
1.2. Бехтани гач			√								
1.3. Омода намудани зарф барои тайёр кардани маҳлули гач			√								
Элементи 2: Муайян намудани <i>таснифоти омехтаҳои маҳлулии гачӣ</i>											
2.1. Муайян намудани таркиби омехтаҳои маҳлули гач	√			√							

2.2. Муайян намудани навъ/тамғаи омехтаҳои маҳлули гач	√			√							
2.3. Фарқ намудани омехтаҳои маҳлулӣ, аз рӯи таъинот ва намуди пайвастишави (<i>хусусиятҳои физикию механикӣ</i>)	√			√							
Элементи 3: Омода намудани омехтаҳои маҳлули гач											
3.1. Омода намудани омехтаҳои маҳлули гачдор	√			√							
3.2. Омода намудани омехтаҳои <i>маҳлули сементӣ</i>	√			√							
3.3. Омода намудани <i>омехтаҳои хушкӣ сохтмонӣ</i>	√		√								
Элементи 4: Омода намудани омехтаҳои маҳлулӣ бо усулҳои гуногун											
4.1. Омода намудани омехтаҳои маҳлули бо усули дастӣ	√		√								
4.2. Омода намудани омехтаҳои маҳлулӣ бо усули механикӣ	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Таснифоти омехтаҳои маҳлулдор:	- омехтаҳои маҳлулдор аз рӯи дараҷаи омодагӣ тасниф мешаванд ба: - омехтаҳои маҳлулҳое, ки барои истифода тайёранд; - омехтаҳои маҳлулҳое, ки пешакӣ тайёр мешаванд; - омехтаҳои маҳлулҳои хушк.
Хусусиятҳои физикию механикии омехтаҳои маҳлулдор – ин:	- ба хусусиятҳои маҳлулҳои сохтмонӣ дохил мешаванд, хусусиятҳои омехтаҳои маҳлулдор ва маҳлулдори шахшуда. Хусусиятҳои асосии омехтаҳои маҳлулдор: - тағйирпазирӣ (подвижность); - ҳосияти обро нигоҳ доштан; - ба қабатҳо ҷудо шудан; - ҳарорати истифодабарӣ; - зичии миёна (средняя плотность); - намӣ (барои омехтаҳои маҳлулдори хушк); - хусусиятҳои асосии маҳлули шахшуда; - устуворӣ ҳангоми фишор додан (фишурдан); - ба хуноқӣ тобовар (морозостойкость).
Маҳлули сементӣ - ин:	- таркиби масолеҳи омехтаи часпандаи дуруст интихобнамуда, пуркунандаҳои резамайда ва об мебошад. Агар ба ин таркиб пуркунандаҳои калон илова кунанд, омехтаи бетонӣ ба даст оварда мешавад.
Омехтаҳои маҳлулдори хушк – ин:	- баъди бо об омехтан бо усули дастӣ ё механикӣ тайёр мешавад. Намудҳои омехтаҳои хушкӣ сохтмонӣ: - омехтаҳои семент-қум;

	- гач; - фуген; - оҳак; - омехтаҳои гачӣ ва полимерӣ.
--	--

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани қолибҳо		CI 7129-04-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои тайёр намудани қолиб ва омода кардани қолибҳои гуногун бо назардошти риояи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми омода намудани ҷузъи меъморӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои тайёр намудани қолиб	1.1. Омода намудани асбобу масолеҳ барои тайёр намудани қолиб. 1.2. Омода намудани маҳлули гачӣ барои қолибҳо. 1.3. Интихоб намудани ҷойи мувофиқ барои хушконидаи қолибҳо . 1.4. Муайян намудани намуд ва шакли қолибҳо . 1.5. Равған намудани қолибҳо дар мизи корӣ.	
2. Иҷро намудани корҳо вобаста ба омодакунии қолибҳо	2.1. Истифода намудани тур дар даруни қолиб . 2.2. Рехтани маҳлули гачӣ дар қолибҳо. 2.3. Ҷудо кардани гач аз қолибҳо.	
3. Омода кардани қолибрезии ширеш (силикон-пенталас)	3.1. Тайёр намудани қолаби порчагӣ аз гач. 3.2. Молидани ҷило (лак) дар қолаби порчагӣ. 3.3. Сохтани чорчӯба (рамка) барои қолаби порчагӣ. 3.4. Рехтани ширеш (силикон-пенталас) дар болои қолаби порчагӣ.	
4. Рехтани қолибҳои порчагӣ ва оинабандӣ	4.1. Омода намудани мизи корӣ барои рехтани қолибҳои порчагӣ ва оинабандӣ. 4.2. Омода намудани шиша/оина ва гузоштани тахтача (рейка). 4.3. Рехтани маҳлули гачӣ. 4.4. Ҷудо намудани қолиб аз шиша/оина.	

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - риоя намудани қоидаҳои тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - риоя намудани раванди технологияи омодакунии қолибҳо; - риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП); - истифода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ барои омода кардани қолибҳо; - муайян намудани ҷои мувофиқ барои омода намудани қолибҳо; - истифода намудани дастурҳо ва айёниятҳо оид ба тайёр намудани қолибҳо;
-------------------------	--

	- истифода намудани шабакаҳои Интернетӣ чихати интихоб намудани қолибҳои мувофиқ ба дархости мизоч/фармоишгар; - омода намудани қолибҳои мувофиқи фармоиши мизоч/фармоишгар.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиб ва раванди технологияи омодакунии қолибҳои; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП); - намудҳои қолибҳои ва тартиби омодакунии онҳо; - асбобу таҷҳизоти корӣ чихати омода кардани қолибҳои; - дастурҳои ва айёниятҳои оид ба тайёр намудани қолибҳои; - қоида ва тартиби омода намудани қолибҳои мувофиқи дархости мизоч/фармоишгар; - технологияи омода намудани қолибҳои гуногун вобаста ба дархости мизоч/фармоишгар;
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - эҷодкор; - боэҳтиёт; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳои/тест ҷавоб додан	Шифоӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳои аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои тайёр намудани қолиб											
1.1. Омода намудани асбобу масолеҳ барои тайёр намудани қолиб		√									
1.2. Омода намудани маҳлули ғайӣ барои қолибҳои		√									
1.3. Интихоб намудани ҷойи мувофиқ барои ҳушконидаи қолибҳои	√										
1.4. Муайян намудани намуд ва шакли қолибҳои	√										
1.5. Равған намудани қолибҳои дар мизи корӣ	√										
Элементи 2: Иҷро намудани корҳои вобаста ба омодакунии қолибҳои											

2.1. Истифода намудани <i>тур дар даруни қолиб</i>			√								
2.2. Рехтани маҳлули гачӣ дар қолибҳо		√									
2.3. Чудо кардани гач аз қолибҳо		√									
Элементи 3: Омода кардани қолибрезии ширеш (силикон-пенталас)											
3.1. Тайёр намудани қолаби порчагӣ аз гач			√								
3.2. Молидани чило (лак) дар қолаби порчагӣ		√									
3.3. Сохтани чорчӯба (рамка) барои қолаби порчагӣ		√									
3.4. Рехтани ширеш (силикон-пенталас) дар болои қолаби порчагӣ	√		√								
Элементи 4: Рехтани қолибҳои порчагӣ ва оинабандӣ											
4.1. Омода намудани мизи корӣ барои рехтани қолибҳои порчагӣ ва оинабандӣ		√									
4.2. Омода намудани шиша/оина ва гузоштани тахтача (рейка)		√									
4.3. Рехтани маҳлули гачӣ.		√									
4.4. Чудо намудани қолиб аз шиша/оина	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намуд ва шакли қолибҳо – ин:	- қолибҳои гачии тоза ва нимтоза (порча- порчагиро); - қолиби ширеш (часпанда); - қолибрезии ширеш дар ширеш; - қолиб аз формопласт; - қолибҳои омехта; - қолибҳои бетонӣ, семетӣ, металикӣ ва чӯбин.
Чойи мувофиқ барои хушконидаани қолибҳо	- чойи мувофиқ ин барои хушк кардани қолибҳо аз гачтайёршуда, яъне ҳарорати он бояд аз $+10^0$ боло бошад. Инчунин чойи омода кардани қолибҳо бояд ҳамвор бошад. Тавсия дода мешавад, ки дар болои мизи махсуси корӣ ё шиша омода карда шаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Таҳрангмолӣ намудани девор ва сакф	CI 7129-05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода кардани сатҳ пеш аз молидани таҳранг ва молидани таҳрангро бо назардошти риояи қоидаҳои техникаи беҳатарӣ тавсиф менамояд.	

Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - пеш аз пайвасти кардани ҷузи меъморӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7129-01-2/01 Омода намудани хавоҳаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - СИ 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Омода кардани девор ва сақф пеш аз молидани таҳранг	1.1. Интиҳоб намудани асбобу таҷҳизот . 1.2. Тоза кардани сатҳи девор ва сақф аз ҷангу хок. 1.3. Тоза кардани ҷойи корӣ аз партовҳо.
2. Молидани таҳранг (грунтовка)	2.1. Интиҳоб намудани таҳранг. 2.2. Молидани таҳранг ба сатҳи девор ва сақф.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии асбобу таҷҳизотҳои корӣ; - риоя намудани талаботҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми молидани таҳранг; - истифода намудани асбобу таҷҳизот барои таҳрангмоӣ; - истифода намудани воситаҳои муҳофизатӣ ҳангоми тозакунии сатҳи девор аз ҷангу хок; - тоза кардани ҷойи корӣ аз партовҳо; - муайян намудани таркиби таҳранг мувофиқи дастурамалҳои онҳо; - истифода намудани дастурамалҳо барои молидани таҳранг.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми тоза кардани девор; - қоидаҳои истифодабарии асбобу таҷҳизот барои тоза кардани девор; - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои таҳрангмоӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми таҳрангмоӣ; - қоидаҳои тоза кардани ҷойи корӣ аз партовҳо; - намудҳои таҳранг ва тартиби истифодабарии онҳо; - қоидаҳои молидани таҳранг ба сатҳи девор.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодиккат; - тозагор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Омода кардани девор ва сақф пеш аз молидани таҳранг											
1.1. Интиҳоб намудани <i>асбобу таҷҳизот</i>				√							
1.2. Тоza кардани сатҳи девор ва сақф аз ҷангу хок	√			√							
1.3. Тоza кардани ҷойи корӣ аз партовҳо		√		√							
Элементи 2: Молидани таҳранг (грунтовка)											
2.1. Интиҳоб намудани таҳранг	√			√							
2.2. Молидани <i>таҳранг</i> ба сатҳи девор ва сақф	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

<i>Асбобу таҷҳизот барои таҳрангмолӣ:</i>	- ҷуткаҳо; - навардҳо; - мӯкаламҳо; - атрпошак (пульверизатор); - хавоза, тахтасуфаҳо;
<i>Таҳранг</i> - ин:	- таҳранг қабате мебошад, ки пеш аз пайваст кардани ҷузъи меъморӣ истифода мешавад. Он кафолат медиҳад, ки ҷузъ, ба сатҳи хуб часпида шавад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Молидани маҳлули ғачӣ дар девор	CI 7129-06-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ барои молидани маҳлули ғачӣ ва иҷрои онро бо назардошти меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳои тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми молидани маҳлули ғачӣ дар девор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7129-01-2/01 Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - CI 7129-02-2/01 Истифода намудани миноҳо (маякҳо); - CI 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули ғачӣ ва сементӣ;	

- СИ 7129-05-2/01 Таҳрангмолӣ намудани девор ва сақф.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои молидани маҳлули ғачӣ	1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизот барои молидани маҳлули ғачӣ. 1.2. Тоза кардани девор аз ҷангу хок. 1.3. Таҳрангмолӣ кардани сатҳи девор.
2. Молидани маҳлули ғачӣ дар девор	2.1. Омода намудани <i>маҳлули ғачӣ мувофиқи меъёр</i> . 2.2. Молидани маҳлули ғачӣ дар девор.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ; - санчидани коршоямии асбобу таҷҳизоти корӣ; - омода намудани маҳлулҳои ғачӣ мувофиқи корҳои муайяншуда; - тоза намудани замима; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба масолеҳи сохтмонӣ.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - талаботи беҳбудсозӣ ва беҳдоштӣ (санитария ва гигиена) - қоидаҳои бехатарии барқӣ ҳангоми истифодабарии асбобу таҷҳизоти корӣ; - тартиби иҷроӣ корҳои сохтмонӣ; - тартиби омода намудани маҳлулҳои ғачӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми молидани маҳлули ғачӣ; - намудҳои таҳранг ва тартиби истифодабарии онҳо; - қоидаҳои молидани таҳранг ба сатҳи девор.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - бозҳатиёт; - тозагор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷроӣ	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои молидани маҳлули ғачӣ											

1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизот барои молидани маҳлули гачӣ		√									
1.2. Тоза кардани девор аз чангу хок		√									
1.3. Таҳрангмолӣ кардани сатҳи девор		√									
Элементи 2: Молидани маҳлули гачӣ дар девор											
2.1. Омода намудани маҳлули гачӣ		√									
2.2. Молидани маҳлули гачӣ дар девор		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Маҳлули гачӣ мувофиқи меъёр:	- маҳлули моеъ таносуби 1 литр об ба 1 кг гач аст ва миёна 1 литр об барои 1,5 кг гач ва барои ба даст овардани омехтаи қавӣ, 1 литр об барои 2 кг муайян карда шудааст.
-------------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои чузъҳои гачӣ	CI 7129-07-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагиро барои часпондани чузъҳои гачӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми омодакунии асос (девор/сатҳ) барои чузъҳои гачӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7129-01-2/01 Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - CI 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ; - CI 7129-05-2/01 Таҳрангмолӣ намудани девор ва сақф; - CI 7129-05-2/01 Молидани маҳлули гачӣ дар девор.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ	1.1. Тоза кардани асос (девор/сатҳ). 1.2. Молидани таҳранг.
2. Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои чузъҳои гачӣ	2.1. Молидани ғурагач. 2.2. Суфта кардани ғурагач. 2.3. Молидани таҳранг. 2.4. Гузоштани нишона бо ришта (набивка) барои часпондани чузъҳои гачӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодабарии асбобу таҷҳизотҳои корӣ; - риоя намудани талаботҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми молидани таҳранг; - истифода намудани асбобу таҷҳизот барои таҳрангмолӣ; - истифода намудани воситаҳои муҳофизатӣ ҳангоми тозакунии
-------------------------	---

	сатҳи девор аз чангу хок; - тоза кардани ҷойи корӣ аз партовҳо; - муайян намудани таркиби таҳранг мувофиқи дастурамалҳои онҳо; - истифода намудани дастурамалҳо барои молидани таҳранг.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми тоза кардани девор; - қоидаҳои истифодабарии асбобу таҷҳизот барои тоза кардани девор; - қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми иҷрои корҳои таҳрангмолӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми таҳрангмолӣ; - қоидаҳои тоза кардани ҷойи корӣ аз партовҳо; - намудҳои таҳранг ва тартиби истифодабарии онҳо; - қоидаҳои молидани таҳранг ба сатҳи девор.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ											
1.1. Тоза кардани асос (девор/сатҳ)	√	√									
1.2. Молидани таҳранг	√	√									
Элементи 2: Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои ҷузъҳои гачӣ											
2.1. Молидани ғурагач	√	√									
2.2. Суфта кардани ғурагач	√	√									
2.3. Молидани таҳранг	√	√									
2.4. Гузоштани нишона бо ришта (набивка) барои часпондани ҷузъҳои гачӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тамга ва андозаи суфтакунакҳои ғурагач:		Тамга бо ISO 6344	Андоза, мм
		P 22	800..1000
		P 24	630..800

		P 36	500..630
		P 40	400..500
		P 46	315..400
		P 60	250..315
		P 80	200..250
		P 90	160..200
		P 100	125..160
		P 120	100..125
		P 150	80..100
		P 180	63..80
		P 240	50..63
		P 280	40..50
		P 400	28..40
		P 600	20..28
		P 1000	14..20
		P 1200	10..14
		P 1500	7..10
		P 2000	5..7
		P 2500	3..5

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Аз назар гузаронидани чузъи тайёршуда		CI 7129-08-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода намудани асбобҳои кориро ҷиҳати аз назар гузаронидани чузъи тайёршуда ва санчидани сифати онҳо тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми муайян намудани сифати чузъи тайёршуда.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7129-01-2/01 Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Омода намудани асбобҳои корӣ	1.1. Омода намудани асбобҳо барои муайянкунии сифати чузъи тайёршуда . 1.2. Санчидани ҳолати коршоямии асбобҳои корӣ.	
2. Муайян намудани сифати чузъи тайёршуда	2.1. Санчидани чузъ ҷиҳати муайян намудани қачиҳо. 2.2. Санчидани чузъ ҷиҳати муайян намудани ҳубобҳо (пузырь). 2.3. Санчидани хушкшавии чузъ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи асбобҳои корӣ; - риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои гачкорӣ;
-------------------------	---

	- истифода намудани асбобҳои ченкунанда; - муайян намудани ғафсии қабати чузӣи меъморӣ; - санҷидани ҳолати истифодабарии масолеҳҳои сохтмонӣ.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои муайян намудани ҳолати масолеҳҳои сохтмонӣ ва муҳлати истифодабарии онҳо; - меъёрҳо ва қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои гачкорӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои гачкорӣ; - тарзи муайян кардани сифати чузӣи тайёркардашуда; - тарз ва усулҳои муайян намудани сифати чузӣи тайёркардашуда; - тартиби интиҳоби масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди корҳои гачкорӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - зирак; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Омода намудани асбобҳои корӣ											
1.1. Омода намудани асбобҳо барои муайянкунии сифати чузӣи тайёршуда				✓							
1.2. Санҷидани ҳолати коршоямии асбобҳои корӣ				✓							
Элементи 2: Муайян намудани сифати чузӣи тайёршуда											
2.1. Санҷидани чузӣи ҷиҳати муайян намудани қачаҳо		✓		✓							
2.2. Санҷидани чузӣи ҷиҳати муайян намудани ҳубобҳо (пузырь)		✓		✓							
2.3. Санҷидани хушкшавии чузӣ		✓		✓							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Асбобҳои корӣ барои муайян кардани сифати ҷузьи тайёршуда - инҳо:	- паргори ченкунанда; - ҷадвал/ҷадвали секунҷа (уголок); - белча; - штангенциркул (асбоб барои чен кардани андозаи паҳлуҳои ҷузь).
--	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Часпонидани ҷузьҳои гачӣ	СИ 7129-09-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода намудани сатҳ ва часпонидани ҷузьи гачӣ бо назардошти риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми часпонидани ҷузьҳои гачӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7129-01-2/01 Омода намудани хавоzaҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - СИ 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули гачӣ ва сементӣ; - СИ 7129-05-2/01 Таҳрангмоли намудани девор ва сақф; - СИ 7129-05-2/01 Молидани маҳлули гачӣ дар девор.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Омода намудани сатҳ барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ	1.1. Омода намудани асбобу масолеҳи зарурӣ. 1.2. Иҷро намудани корҳои суфтакунӣ.
2. Часпонидани ҷузьҳои гачӣ	2.1. Интиҳоб намудани ширешӣ махсус. 2.2. Ишора кардан бо истифода аз ришта (отбивка) ва лазери махсус барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ. 2.3. Часпондани ядакҳо. 2.4. Пур кардани пайвандҳо/пайвандкунии ҷузьи часпонидашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - интиҳоб намудани асбобҳо барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ; - гирифтани масолеҳ барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ; - истифода намудани қолабҳо барои ядак; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - омода намудани сатҳ барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ мувофиқи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП).
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои ҳифзи муҳити зист (экология); - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ; - тартиби иҷрои корҳои омодакунии сатҳ барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ; - меъморӣ ва санъати гачкорӣ; - тартиби омода намудани ширешҳо барои часпонидани ҷузьҳои гачӣ; - намудҳои ҷузьҳои гачӣ ва тартиби часпонидани онҳо.

Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - эҷодкор; - масъулиятнок.
---------------------------------	---

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушохидати бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварию ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Муҳоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъоварию хонанда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Омода намудани сатҳ барои ҷаспонидани ҷузъҳои ғачӣ											
1.1. Омода намудани асбобу масолеҳи зарурӣ	√			√							
1.2. Иҷро намудани корҳои суфтакунӣ	√			√							
Элементи 2: Ҷаспонидани ҷузъҳои ғачӣ											
2.1. Интиҳоб намудани ширеши маҳсус	√			√							
2.2. Ишора кардан бо истифода аз ришта (отбивка) ва лазери маҳсус барои ҷаспонидани ҷузъҳои ғачӣ	√			√							
2.3. Ҷаспондани ядакҳо	√			√							
2.4. Пур кардани пайвандҳо/пайвандкунии ҷузъи ҷаспонидашуда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Меъморӣ – ин:	- аз калимаи юнони гирифта шуда, маънояш санъати сохтани бино, иншоот ва комплекси меъморӣ мебошад. Бино ва иншоотҳое, ки барои хизматрасонии иҷтимоӣ-маишӣ, қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти бадеӣ ва маишӣ ҷамъият таъинот гадидаанд, ҳамчунин ҷузъҳои меъморӣ ҳисобида мешаванд.
----------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани рангҳо (эмулсия)	CI 7129-10-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани ҳаҷми корҳои рангкунӣ ва омода намудани рангҳо мувофиқи дархости мизоч/фармоишгар бо назардошти риояи меъёрҳои муқарраршуда тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ранг кардани сатҳ, чузъи меъморӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - CI 7129-01-2/01 Омода намудани хавоzaҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - CI 7129-05-2/01 Таҳрангмоли намудани девор ва сақф.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани ҳаҷми корҳои рангкунӣ	1.1. Муайян намудани метри мураббаи қисми рангшаванда. 1.2. Муайян намудани миқдори ранг вобаста ба метри мураббаъ.
2. Омода намудани рангҳо мувофиқи дархости мизоч/фармоишгар	2.1. Муайян намудани намуди ранг мувофиқи дархости мизоч/фармоишгар. 2.2. Омехта намудани рангҳо бо об мувофиқи меъёри муайяншуда. 2.3. Омехта намудани колер мувофиқи намуди ранги муайяншудаи мизоч.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи рангҳо (эмулсия); - истифода намудани асбобу таҷҳизоти муайянкунандаи метри мураббаи қисми рангшаванда; - истифода намудани феҳрасти рангҳо ва омода намудани онҳо мувофиқи он; - муайян намудани ҳаҷми корҳои иҷрошуда ва нақшабандӣ кардани онҳо; - истифода намудани дастурамалҳои истифодабарии рангҳо; - истифода намудани асбобу таҷҳизоти рангкунанда; - ранг кардани сатҳ мувофиқи қоида ва талаботи муайянкардашуда.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи рангҳо (эмулсия); - асбобу таҷҳизоти муайянкунандаи метри мураббаи ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби истифодабарии феҳрасти рангҳо ва омодакунии онҳо мувофиқи он; - қоидаҳои омехта кардани рангҳо бо колер ва дигар компонентҳои рангкунӣ; - дастурамалҳои истифодабарии рангҳо; - асбобу таҷҳизоти рангкунанда ва тартиби истифодабарии онҳо; - қоида ва талаботи муайянкардашуда вобаста ба омода намудани рангҳо.
Муносибати	Бояд чунин буд:

талабшаванда ба кор:	- бодикқат; - эҷодкор; - ташаббускор; - боэҳтиёт; - масъулиятнок.
----------------------	---

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушотидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мувоҳида	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани ҳаҷми корҳои рангкунӣ											
1.1. Муайян намудани метри мураббаи қисми рангшаванда	√			√							
1.2. Муайян намудани миқдори ранг вобаста ба метри мураббаъ	√			√							
Элементи 2: Омода намудани рангҳо мувофиқи дархости мизоч/ фармоишгар											
2.1. Муайян намудани намуди ранг мувофиқи дархости мизоч/фармоишгар	√			√							
2.2. Омехта намудани рангҳо бо об мувофиқи меъёри муайянишуда	√			√							
2.3. Омехта намудани колер мувофиқи намуди ранги муайянишудаи мизоч	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Меъёри муайянишуда - ин:	- одатан дар дастури истифодабарии рангҳо (эмулсия) нишон дода шудааст. Масъалан барои омехта кардани об бо ранг 10% об лозим аст, ин тавсияҳо барои мӯқалам (кисточка) ё навардча (валик) мебошанд. Барои дастгоҳи махсуси рангкунанда (краскопульт) бошад, оптималӣ 20-25% об истифода карда мешавад.
---------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Анҷом додани раванди кор		CI 7129-11-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди тоза кардани ҷои кор ва ҷобачокунии асбобҳо ва масолеҳҳоро бо назардошти риояи талаботи беҳбудсозию беҳдошти тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми анҷом додани раванди кор.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СВ 03-2/01 Ҷамъоварӣ намудани партовҳо.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Тоза намудани ҷои кор	1.1. Рубучин кардани ҷойи кор. 1.2. Ҷамъоварӣ намудани партовҳо бо назардошти партофкорбарорӣ .	
2. Ҷобачо намудани асбобҳо ва масолеҳҳо	2.1. Тоза намудани асбобҳои корӣ. 2.2. Санҷидани коршоямии асбобҳо. 2.3. Супоридани масолеҳҳо мувофиқи тартиби муқарраршуда.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ; - риоя намудани талаботи беҳбудсозию беҳдоштӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - санҷидани коршоямии асбобҳо ва таҷҳизоти корӣ; - супоридани кори иҷрошуда.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - талаботи беҳбудсозию беҳдоштӣ; - тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиби тоза кардани ҷои корӣ; - тартиби қабул ва супоридани ҷои кор.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Тоза намудани ҷои кор											

1.1. Рубучин кардани ҷойи кор		√									
1.2. Ҷамъоварӣ намудани партовҳо бо назардошти партофкорбарорӣ		√									
Элементи 2: Ҷобачо намудани асбобҳо ва масолеҳҳо											
2.1. Тоza намудани асбобҳои корӣ		√									
2.2. Санҷидани коршоямии асбобҳо		√									
2.3. Супоридани масолеҳҳо мувофиқи тартиби муқарраршуда		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Партофкорбарорӣ (утилизатсия) - ин:	- ба навъ ҷудокунии партовҳои филиз (металл)-ӣ ва дигар масолеҳҳо барои истифода ва коркарди минбаъдаи онҳо; - ҷудокунии партовҳои филизот (металл) вобаста ба навъи онҳо; - нигоҳ доштани филизоти ҷудокардашаванда дар куттиҳои махсуси филизӣ.
--	---

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори мустақилонаи гачкори ҷузъи меъморӣ шахсоне иҷозат дода мешаванд, ки синнашон 18 сола ва аз он боло аст, аз муоинаи тиббӣ, дастурдиҳии муқаддимаӣ, омӯзиш ва таҷрибаҳосилкунӣ дар ҷойи кор, санҷиши дониши талаботи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ гузаштаанд ва дорои тахассуси мувофиқ мебошанд.

Устои гачкори ҷузъи меъморӣ вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гардидааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ғимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;

- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истехсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон ҳангоми ҳодисаҳои нохуш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори гачкорӣ метавонанд, омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- мошин ва механизмҳои ҳаракаткунанда;
- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- конструксияҳои харобшуда, қисмҳои афтанда;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯғҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- маҳлул ва хушкҳои сохтмонӣ;
- афтодан аз баландӣ ва ғ..

Гачкори чузъи меъморӣ мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва Шартномаи коллективӣ бояд, бо либосу пойафзоли махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд чудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш маҳсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорои тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимагиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдоре, ки барои иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон ваколатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимагӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимагӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиномада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вучуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур

масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникийи омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия аз он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;

- кормандани сафари хизматиомада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истехсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санай гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро такрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавучудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшавӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;
- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истехсолот;
- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;
- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;

- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;
- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои вазифаҳои дорои омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;
- бо қарори шахсии кордиханда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба
- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;
- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ намудҳои дастурдиҳии мувофиқро тибқи муҳлатҳои дастурамали техникаи бехатарӣ мегузаранд.

Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ бо либосҳои махсус, воситаҳои ғимояви инфиродӣ ва системаи эҳтиётӣ, тибқи меъёрҳои тасдиқнамудаи роҳбари корхона, таъмин карда мешавад.

Гачкори чузъи меъморӣ вазифадор аст:

- қоидаҳои тартиботи дохилии меҳнати корхонаро риоя кунад;
- қоидаҳои санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зистро риоя кунад;
- талаботи дастурамал оид ба ҳифзи меҳнат ва дигар дастурамалҳое, ки дониши онҳо барои мутобиқат ба уҳдадорихои мансабӣ ҳатмӣ аст, иҷро кунад;
- талаботи зиддисўхтори корхонаро риоя кунад.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омўзгори таҷрибаомўзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи бехатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Гайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомўзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омўзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомўзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки меҳонанд касби «Гачкори чузъи меъморӣ»-ро омўзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омўзгорон

Омўзгороне, ки сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Гачкори чузъи меъморӣ» меомўзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи кории гачкори чузъи меъморӣ дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- сатҳи таҳассусии омўзгор аз сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолеҳҳои зарурӣ

Рӯйхати тавсияшавандаи асбоб, таҷҳизот ва мавод барои таълими ҳадди аксар 25 таълимгиранда (∞ - вобаста ба зарурӣ)

Теъдод	Сомонафзол (инвентар)	Теъдод	Асбобҳо	Теъдод	Таҷҳизот
4 адад	Мизи корӣ	5 даста	Белчаи пулодӣ (шпатель)	1 адад	Суянҳо Парма (перфоратор)
4 адад	Ҳавозаи сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	5 адад	Навардча (валик)	1 адад	Миксер
2 адад	Нокили бардавом (удленитель)	5 адад	Чутка (щётка)	1 адад	Компрессор
Маводи сарфшаванда		5 адад	Ҷадвал	1 адад	Шуруповерт
∞	Тапонча барои ширеш	5 адад	Ҷадвали секунҷа (угольник)	1 адад	Тапонча барои ранг (пистолет)
∞	Омехтаҳои хушки ғачӣ	5 адад	Шокул	1 адад	Лобзик
∞	Ротбанд	5 адад	Арра	1 адад	Болгарка
∞	Фуген	5 адад	Мастерок	1 адад	Кунҷбури баркӣ (углорез)
∞	Ғачтахта	5 адад	Қалам	2 адад	Сатҳсанҷи лазерӣ (лазерный уровень)
∞	Профили филизӣ	5 адад	Корд	2 адад	Чангкашак
∞	Профили самтнигор	5 адад	Карета		
∞	Саморез	5 адад	Сатил		
∞	Чопик	5 адад	Элак		
∞	Тур	5 адад	Искана (мачмӯ)		
∞	Перфикс	5 адад	Ранда		
∞	Ширеш (ПВА)	5 адад	Болиқа		
∞	Моеъи саҳт (жидкий гвозд)	5 адад	Табар		
∞	Таҳрангҳо	5 адад	Бел		
∞	Пигментҳо	5 адад	Белчаи резинӣ		
∞	Колер	5 адад	Сатҳсанҷи обӣ		
∞	Эмулсия	5 адад	Обтарозу (уровень)		
∞	Дастпушакҳо	5 адад	Набивка (отбивочник)		
∞	Воситаҳои муҳофизатӣ ва либосҳои махсус	5 адад	Рулетка		
∞	Сунбода (наждак)	2 адад	Қайчӣ (оҳанбурӣ ва қоғазбурӣ)		
∞	Ришта	5 адад	Скалпел		
∞	Мехча	5 адад	Мехкашак		

∞	Гач (алибастер)	5 адад	Мурваттоб		
		5 адад	Қолабӣ қачбур (уголник шаблон)		
		5 адад	Тёрка		
		5 адад	Нурафкан (прожектор)		
		2 адад	Ароба		
		5 адад	Раҷҷачӯб (правило)		
		5 адад	Анбур		
		10 адад	Қолабҳои ядакӣ		
		10 адад	Қолабҳои резинӣ (формопластикӣ)		
Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти таълимӣ		Маводҳои таълимӣ	
1	Проектор (тасвирафкан)	∞	Маҷмӯи лавозимот барои хатнависӣ	25 адад	Китобҳои касбӣ оид ба андовагарӣ
1	Флипчарт	∞	Қоғаз барои чопи одӣ ва ранга	2 баста	Дастури таълимӣ оид ба расонидани ёрии аввала
1	Тахта	∞	Қоғази флипчарт	5 баста	Стандарти салоҳиятҳо
1	Экран	∞	Скотч	10 адад	Барномаи таълимӣ (модуль)
25	Компютерҳо				

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Соҳтмон**

Касб: **Гачкори чузъи меъморӣ**

Рамзи касб: (СБТМ-08/ISCO-08): **CI 7129**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **12**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Гачкори чузъи меъморӣ», сатҳи 3-юми
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
ТС 07-3/01	Такмил додани таҳассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
СВ 02-3/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
СИ 7129-12-3/01	Тайёр намудани қабат якум ва дуюми гач
СИ 7129-13-3/01	Чен кардани девор ва сақф барои чузъи меъморӣ
СИ 7129-14-3/01	Кашидани ангора (эскиз)
СИ 7129-15-3/01	Гузaronидани нақшу нигор (орнамент) дар девор ба воситаи хокаи ранга
СИ 7129-16-3/01	Буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент
СИ 7129-17-3/01	Омода намудани ядак
СИ 7129-18-3/01	Рангубор кардани нақш ва чузъҳо
СИ 7129-19-3/01	Ҳисоб кардани ҳаҷми кори иҷрошуда
СИ 7129-20-3/01	Супоридани кор ба фармоишгар

**Малакаҳои бақортаъминкунии касби «Гачкори чузъи меъморӣ», сатҳи 3-юми
Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бақортаъминкунӣ	Малакаҳоеро, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизочон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даст, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳаёти даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва навоарона (инноватсионӣ) таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - ғавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизочон.
Ташаббус ва ӯҳдабарой, ки барои ба дастоварии натиҷаҳои навоарона	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва ӯҳдабарой; - омода будан ба навоарӣ (инноватсия);

(инноватсионӣ) мусоидат менамояд	- дастгирӣ кардани қарорҳои навоварона (инноватсионӣ).
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияти, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуҳлатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуҳлат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракунии, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷуд будани диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккули фаъолияти кормандон/ширкатиҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурати таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва саъю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимият барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар раванди ташаккули пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши азхуд кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, беҳбудсозӣ (санитария)-и истеҳсолӣ ва беҳдошт (гигиена) барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи беҳатарӣ; - интиҳоб ва истифодабарии воситаҳои ғимоявӣ барои беҳатарии шахсӣ ва коллектив (аҳлона) дар ҷойи кор; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи беҳатарӣ ва ҷорабиниҳои зиддисўхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	ТС 06–3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории муноқишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ рух диҳад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайянсозии ҳолатҳои муноқишавӣ	1.1. Муайянкунии эҳтимоли <i>ҳолатҳои руҳдихии муноқиша</i> ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайянкунии <i>ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии мизочон, ҳамкорон</i> ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.
2. Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	2.1. Масъулияти ҳалли муноқишаро дар доираи ваколатҳои хеш ба уҳда гирифтани. 2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳо чӣхати бартараф кардани онҳо. 2.3. Истифодаи <i>малақаҳои самараноки иртибот</i> барои батанзимории муноқиша. 2.4. Пешниҳоди вариантҳои эҳтимолии ҳалли муноқиша. 2.5. Истифодаи <i>усулҳои</i> маъкули <i>батанзимории муноқишаҳо</i> барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст.
3. Арзёбии ҳолатҳои муноқишавӣ	3.1. Тартибдихии ҳуҷҷат оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор. 3.2. Муайянкунии <i>сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо</i> ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи корӣ.

Малақаҳои талабшаванда:	- муайянкунии тафсилот ва сабабҳои муноқиша бо роҳи мушоҳида, пурсуҷӯ ва фаъолона гӯш додан; - пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошкоршуда; - ҳал намудани масъалаҳое, ки сабаби муноқиша мегарданд; - додани тавсияҳо чӣхати бартараф кардани муноқишаҳо; - истифода намудани малақаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуҷҷатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	- назарияи муноқиша: намуд ва нишонаҳои муноқиша, сабабҳои руҳдихии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар муноқиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принципҳои рафтор дар ҷойи

	корӣ; - усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо; - талаботи меъёрӣ, истеҳсоли ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муоширати касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - бовичдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайянкунии ҳолати муноқишавӣ											
1.1. Муайянкунии эҳтимоли ҳолати руҳдиҳии муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он									✓		
1.2. Муайянкунии ҳолат, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии муштариён ва ҳамкорон таҳдид кунад ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ									✓		
Элементи 2: Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ											
2.1. Масъулияти ҳалли муноқишаро дар доираи салоҳияти хеш ба уҳда гирифтан									✓		
2.2 Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва									✓		

андешидани чораҳо чихати бартараф кардани онҳо											
2.3. Истифодаи малакаҳои таъсирбахши иртибот барои ба танзимории муноқиша									√		
2.4. Дар назар доштани эҳтимоли вариантҳои ҳалли муноқиша									√		
2.5. Истифодаи усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст									√		
Элементи 3: Арзёбии ҳолатҳои муноқишавӣ											
3.1. Тартибдиҳии ҳуҷҷати батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√		
3.2. Муайянсозии сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди тавсия барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи қор									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити қорӣ, вазъият, шароити асосии қорӣ)

Ба “ ҳолатҳои руҳдихии муноқиша ” марбут аст:	- шикоятӣ мизочон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизочон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монеаҳои иртиботӣ.
Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии мизоч ва ҳамкорон таҳдид намояд:	- шарикони таҳти таъсири маводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беяроқ; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунанд.
Ба малакаҳои самараноки иртибот марбут аст:	- бодикқат гӯшдихӣ; - методикаи пурсупоси боназоқат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - бовариноқӣ; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.

Ба усули батанзимории муноқишаҳо марбут аст:	- ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот; - истифодаи малақаҳои муносиби муошират.
Сабабҳои эҳтимолии бавҷудоии муноқишаҳо	- муоширати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - шикоятҳо; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани таҳассуси касбӣ	ТС 07–3/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малақаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилӣ ва эҷодӣ, тақмили таҳассуси касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти тақмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Малақаро инкишоф додан, ҷи гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан	1.1.Инкишофи малақаҳои савол додан аз ҳар нуқтаи назар. 1.2.Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо. 1.3.Савол додан ва зерӣ шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба. 1.4.Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳо, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд. 1.5.Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.
2. Эҷоди ғояҳои нав, ёфтани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошта	2.1.Мушоҳида, таҳлил, пурсуҷӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд. 2.2.Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот. 2.3.Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ. 2.4.Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда. 2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикаи фикру андеша намудан. 2.6.Ҳалли масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ . 2.7.Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудӣҳо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо.
3. Инкишофи малақаҳои тафаккури эҷодӣ	3.1.Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо. 3.2.Муайянкунии масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури

	эҷодӣ. 3.3.Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдихӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос. 3.4.Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба ҷиғуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.
4. Инкишофи таҳассуси касбӣ	4.1.Омӯхтани технологияҳои нав. 4.2.Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ. 4.3.Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошкор кардани фикру ғояҳои нав; - муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот; - маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоӣҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилий; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; - самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эҷодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилий ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (филтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истеҳсолот;

	- тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи онҳо истеҳсолот; - роҳҳои такмил додани таҳассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- боадабона ва возеҳ нуктаи назари хешро баён кардан; - аз мушкилот наҳаросидан. Чунин бояд буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодиккат; - боирода; - фаъол.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мушоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан											
1.1. Инкишофи малакаи савол додан аз ҳар нуктаи назар											✓
1.2. Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											✓
1.3. Саволгузорӣ намуда, зери шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба											✓
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашъ ва падидаҳое ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											✓
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуктаи назари хеш											✓
Элементи 2: Баровардани ғояҳои нав, ёфтани фикру ғояҳои нав											

2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсучӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд											√
2.2. Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва азхуд кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											√
2.3. Бошууруна ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											√
2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикаи фикру андеша намудан											√
2.6. Ҳалли масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ											√
2.7. Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудихо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайянкунии масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ											√
3.3. Пайдо кардани имкони корбарӣ ва озмоишдихӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаёти дар ҷойҳои шинос ва ношинос											√

3.4. Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба ҷиғуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишофи таҳассуси касбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои нав											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	- Оё кадом ҳудудҳое вучуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вучуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вучуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин руҳ дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикаи фикру андеша намудан – ифода мекунад:	- тафаккури индуктивӣ- вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаст мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ – усули тафаккур, ки натиҷаи он ҳулосаи мантиқӣ буда, дар он ҳулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ– кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ –ин:	- эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалкунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба усули тафаккури эҷодӣ - марбутанд:	- ҳучуми зеҳнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёрии шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан; - бозӣҳои зеҳнӣ; - инъикоси мутабиқатӣ;

	- истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог) - ҳо; - доираи назар; - визуаликунонӣ.
Масдудкунандаҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	- фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишороварии ҳамсолон; - пешгирии таваккал.
Мафҳуми технологияи нав – ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникии истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба кори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ – ин:	- муносибатҳои ташаккулёфтаи иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба мубодила, тақсимоли мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ – ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳидҳои салоҳият
Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна		СВ 02–3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муоширати шифоҳӣ ва хаттиро бо забони хориҷӣ ҳангоми иҷрои корҳо тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: – дар ҳама минтақаҳои қорӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 02–2/01 Муошират кардан ба забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муошират бо ҳамкорон	1.1. Истифодаи изҳори хушмуомилагии мувофиқ ҳангоми муошират бо ҳамкорон. 1.2. Пешниҳоди иттилооти заминавӣ, воқеӣ, шарҳи мушкилот, сабабҳои он ва маъзаратҳои ҳангоми зарурат. 1.3. Истифодаи бурдани ибораҳои одӣ ҳангоми гуфтугӯ бо ҳамкорон. 1.4. Пешниҳоди тавсияҳо, дастурҳои одӣ дар ҷойи қорӣ оид ба масъалаҳои қорӣ.	
2. Муошират бо ҳамкорон	2.1. Фаҳмидан ва истифодаи бурдани калимаҳои калидӣ,	

барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷойи кор	ибораҳо, хитобҳо барои нигоҳдории муошират. 2.2. Истифодаи истинод (ссылки), эзоҳот, маводи мушаххас ва усулҳои визуалӣ барои нигоҳдории муошират. 2.3. Номбар кардани номҳои асбоб ва таҷҳизот.
3. Маслиҳат ва дастурдиҳӣ ба ҳамкорон ва зертобеъон	3.1. Таъмини иттилоот ва дастурдиҳии возеҳ, мухтасар ва пайдарҳам. 3.2. Нигоҳ доштани муошират бо истифодаи ибора ва саволҳои мантиқан алоқаманд. 3.3. Фаҳмидан ва фаҳмондани аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишораткунанда ба ҳамкорон.

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитаӣ ва байнишахсӣ барои таъмини муносибати мусбат ва хушмуомилотӣ бо ҳамкорон; - шифоҳӣ ва хаттӣ дар мавзӯи касбӣ ва рӯзмарра муошират кардан; - тарҷумаи матнҳои самти касбидошта (бо истифодаи луғат); - мунтазам мукамал додани захираи луғавӣ барои такмил додани нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ; - истифода бардани калимаҳои калидӣ, ибора, пешниҳод, захираҳои луғавӣ барои интиқоли маълумот, вақт, ҷой, фосила, хоҳишмандӣ, дастурҳо барои қонунгардонидани талаботҳои умумии ҳамкорон; - риоя кардани ишора ва аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- воҳидҳои лексикӣ самти касбидошта; - грамматика барои хондани тарҷумаи (бо луғат) матнҳои хориҷии самти касбидошта; - аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишорадиҳанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - боадаб; - ташаббускор; - меҳнатдӯст; - кунҷков; - кӯшиши омӯхтани забони хориҷӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот / case study	Мувоҳида	Намоишдиҳӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Гуфтугӯ бо ҳамкорон											

1.1.Истифодаи изҳори хушмуомилагии муносиб ҳангоми муошират бо ҳамкорон				√			√				
1.2.Пешниҳоди иттилооти заминавӣ, воқеӣ, шарҳи мушкилот, сабабҳои он ва маъзаратҳои ҳангоми зарурат				√			√				
1.3.. Истифода бурдани ибораҳои одӣ ҳангоми гуфтугӯ бо ҳамкорон				√			√				
1.4.Пешниҳоди тавсияҳо, дастурҳои одӣ дар ҷойи корӣ оид ба масъалаҳои ҷорӣ				√			√				
Элементи 2: Муошират бо ҳамкорон барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷойи кор											
2.1.Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳо, хитобҳо барои нигоҳдории муошират				√			√				
2.2.Истифодаи истинод (ссылки), эзоҳот, маводи мушаххас ва усулҳои визуалӣ барои нигоҳдории муошират.				√			√				
2.3.Номбар кардани номҳои асбоб ва таҷҳизот				√			√				
Элементи 3: Маслиҳат ва дастурдиҳии одӣ ба ҳамкорон ва зертобеъон.											
3.1.Таъмини иттилоот ва дастурдиҳии возеҳ, мухтасар ва пайдарҳам				√			√				
3.2. Нигоҳ доштани муошират бо истифодаи ибора ва саволҳои мантиқан алоқаманд				√			√				
3.3.Фаҳмидан ва фаҳмондани аҳамияти аломатҳои огоҳкунанда, манъкунанда ва ишоракунанда ба ҳамкорон				√			√				

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Муошират барои иҷрои корҳои рӯзмарра дарбар мегирад:	– гуфтугӯ бо телефон; – қабули иттилоот, мукотиба; – пешниҳоди иттилооти одӣ чиҳати иҷрои кор; – посух додан ба саволҳои одии ба кор алоқаманд.
Иттилоот -ин:	– нақшаҳо, аломатҳо, диаграммаҳо, намудҳои таҷҳизот; – аломатҳои иттилоотӣ барои расонидани ёрӣ; – брошураҳо бо забони муайян навишташуда; – трендҳои байналхалқӣ, овезаҳо.
Ба дастурамалҳо метавонанд дохил шаванд:	– дастурамали вазифавӣ бо забони хориҷӣ; – дастурамал оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; – дастурамал оид ба истифодабарии таҷҳизот ва асбобҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Тайёр намудани қабат якум ва дуҷуми ғач	СИ 7129-12-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди тайёр намудани қабат якум ва дуҷуми ғач бо назардошти риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми тайёр намудани қабат якум ва дуҷуми ғач.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7129-02-2/01 Истифода намудани миноҳо (маякҳо); - СИ 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули ғачӣ ва сементӣ; - СИ 7129-05-2/01 Таҳрангмоли намудани девор ва сақф; - СИ 7129-05-2/01 Молидани маҳлули ғачӣ дар девор.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Тайёр намудани қабати якум	1.1. Тоza намудани девор. 1.2. Молидани таҳранг. 1.3. Истифода намудани ғурағач барои рост кардани сатҳи девор.
2. Тайёр намудани қабати дуҷум	2.1. Насб намудани мино (маяк)-ҳо. 2.2. Пур кардани миноҳо бо ғурағач мувофиқи ғавсии онҳо. 2.3. Иҷро намудани корҳои суфтакунӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	– риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми тайёр намудани қабати якум ва дуҷум; – риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои ғачкорӣ; – истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; – истифода намудани асбобҳои ғачкорӣ; – интиҳоб намудани масолеҳи сохтмонӣ вобаста ба қори ғачкорӣ; – санҷидани ҳолати истифодабарии масолеҳҳои сохтмонӣ.
Донишҳои талабшаванда	– қоидаҳои техникаи бехатарӣ қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми тайёр намудани қабати якум ва дуҷум;

	- меъёрҳо ва қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои гачкорӣ; - намуди маснуоти гачкорӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми тайёр намудани қабати якум ва дуюм; - тарзи тайёр намудани қабати якум ва дуюм; - тарз ва усулҳои муайян намудани сифати чузъи тайёркардашуда; - тартиби интиҳоби масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди корҳои гачкорӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташаббускор; - эҷодкор; - зирак; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварию далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварию ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр намудани қабати якум											
1.1. Тоза намудани девор		√									
1.2. Молидани таҳранг		√									
1.3. Истифода намудани ғурагач барои рост кардани сатҳи девор	√										
Элементи 2: Тайёр намудани қабати дуюм											
2.1. Насб намудани мино (маяк)-ҳо		√									
2.2. Пур кардани миноҳо бо ғурагач мувофиқи ғавсии онҳо		√									
2.3. Иҷро намудани корҳои суфтакунӣ		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намуди маснуоти гачкорӣ - ин:	- таърихан се намуди маснуоти гачкорӣ маъмул гаштааст: барельеф (ки ҳамвории камтар аз нисфи ҳаҷми худ дорад), горельеф, ки (ҳамвории бештар аз нисфи ғафсии предмети тасвиршаванда дорад) ва ҳайкали калонҳаҷм (мисол, муҷассама, гулдон ва дигар тасвирҳои гачкорӣ ки дар назар намоён мебошанд).
---	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Чен кардани девор ва сақф барои ҷузъи меъморӣ	СИ 7129-13-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди иҷрои корҳои омодагӣ ва гузаронидани андозагирии девор ва сақфро барои часпонидани ҷузъи меъморӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми чен кардани девор ва сақф барои ҷузъи меъморӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7129-01-2/01 Омода намудани хавоzaҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ	1.1. Омода намудани <i>асбобу таҷҳизот барои чен кардани девор ва сақф</i> . 1.2. Муайян намудани ҳолати коршоямии асбобу таҷҳизот.
2. Гузаронидани андозагирии девор ва сақф барои ҷузъи меъморӣ	2.1. Чен кардани баландӣ ва бари деворҳо бо асбобҳои ченкунанда. 2.2. Чен кардани дарозӣ ва бари сақф бо асбобҳои ченкунанда. 2.3. Чен кардани баландӣ ва бари гирди дару тирезаҳо (проем) бо асбобҳои ченкунанда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми чен кардани девор ва сақф; - истифода намудани асбобу таҷҳизот; - андозагирӣ намудани баландӣ ва дарозии деворҳо бо асбобҳои ченкунандаи одӣ ва лазерӣ; - чен кардани васеъгӣ ва баландии гирди дару тирезаҳо (проем) бо асбобҳои ченкунандаи одӣ; - гирифтани андоза ва муайян кардани масоҳати девор ва сақф.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми чен кардани девор ва сақф; - тартиби муайян намудани масоҳати девор ва сақф; - тартиби муайян намудани баландӣ ва дарозии деворҳо бо асбобҳои ченкунандаи одӣ ва лазерӣ; - тартиби муайян намудани масоҳати гирди дару тирезаҳо (проем) бо асбобҳои ченкунандаи одӣ; - усулҳои андозагирӣ ва муайянкунии масоҳати ҳуҷра.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташаббускор;

	- ташкilotчй; - эчодкор; - масъулиятнок.
--	--

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди баҳоли тайёр	Хаттӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи хонанда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ											
1.1. Омода намудани асбобу таҷҳизот барои чен кардани девор ва сақф	√			√							
1.2. Муайян намудани ҳолати коршоямии асбобу таҷҳизот	√			√							
Элементи 2: Гузаронидани андозагирии девор ва сақф барои ҷузъи меъморӣ											
2.1. Чен кардани баландӣ ва бари деворҳо бо асбобҳои ченкунанда	√			√							
2.2. Чен кардани дарозӣ ва бари сақф бо асбобҳои ченкунанда	√			√							
2.3. Чен кардани баландӣ ва бари гирди дару тирезаҳо (проём) бо асбобҳои ченкунанда	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Асбобу таҷҳизот барои чен кардани девор ва сақф - инҳо:	- чентаноби дастӣ, электронӣ ё лазерӣ; - маркер/қалам; - қоғаз; - хаткашак; - ҳисобкунак (калькулятор).
--	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кашидани ангора (эскиз)	CI 7129-14-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди кашидани ангора (эскиз)-ро бо дархости мизочон/фармоишгарон тавсиф менамояд.	

Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - пеш аз омода кардани чузъи меъморӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои кашидани ангора	1.1. Муайян намудани дизайн/намуди ангора (эскиз) . 1.2. Муайян намудани андозаи ангора. 1.3. Омода намудани мавод барои кашидани ангора.
2. Кашидани ангора (эскиз)	2.1. Кашидани ангораи таносуб (растительный). 2.2. Кашидани ангораи ҷандасӣ (геометрӣ). 2.3. Мувофиқа намудани лоиҳаи дизайн/намуди ангора бо мизоч/фармоишгар.

Малақаҳои талабшаванда:	- истифода намудани сомонаҳои Интернетӣ; - кор кардан бо барномаҳои компютерӣ чиҳати кашидани ангора; - интиҳоб намудани рангҳо мувофиқи ангораҳо; - истифода намудани маводи рассомӣ; - интиҳоб намудани дизайн/намуди ангора; - интиҳоб намудани нақшу нигор ва пайвастагӣ бо дигар мавод ва шаклҳои ороишӣ.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳо ва тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - ангораи графикӣ ва санъати кашидани он; - ангораи рассомӣ ва тартиби кашидани он; - санъати тасвирӣ; - асосҳои композитсия, дизайн ва қаламкашӣ; - қоидаҳои интиҳоби нақшу нигор ва пайвастагӣ бо дигар мавод ва шаклҳои ороишӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташкilotчӣ; - эҷодкор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Муҳоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои кашидани ангора											

1.1. Муайян намудани дизайн/намуди ангора (эскиз)		√									
1.2. Муайян намудани андозаи ангора		√									
1.3. Омода намудани мавод барои кашидани ангора				√							
Элементи 2: Кашидани ангора (эскиз)											
2.1. Кашидани ангораи таносуб (растительный)		√									
2.2. Кашидани ангораи ҷандасӣ (геометрӣ)		√									
2.3. Мувофиқа намудани лоиҳаи дизайн/намуди ангора бо мизоч/фармоишгар		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ангора (эскиз) - ин:	- расми озоди зуд иҷрошуда, ки ҳамчун кори ниҳой пешбинӣ нашудааст, аксар вақт аз бисёр хатҳои пӯшида иборат аст. Онро бо техникаи гуногун иҷро кардан мумкин аст. Кашидани ангора ба гачкор имкон медиҳанд, ки пеш аз омода кардани ҷузъи меъморӣ дар ангора ғояҳои худро инъикос намояд.
Маводи расомӣ - инҳо:	- маводҳои мебошанд, ки барои расомӣ ва дигар намудҳои санъат истифода мешаванд. Ба инҳо рангҳо, қаламҳо, лакҳо, равшанҳо, коғазҳо, мӯқалам ва ғайра дохил мешаванд.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузaronидани нақшу нигор (орнамент) дар девор ба воситаи хокаи ранга	CI 7129-15-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя кардани талаботи беҳбудсозию беҳдоштиро дар рафти ҷамъоварии партовҳо ва ба ҳелҳо ҷудо карда, ба бормаҳзан (контейнер)-ҳо андохтани онҳоро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми иҷрои корҳои гачкорӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - CI 7129-14-3/01 Кашидани ангора (эскиз).	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои гузаронидани нақшу нигор (орнамент) дар девор	1.1. Омода намудани қолаби махсус (трафарет) барои гузаронидани орнамент дар девор. 1.2. Омода намудани сатҳи девор барои гузоштани қолаби махсус. 1.3. Омода намудани хокаи ранга барои гузаронидан ба девор.

2. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент) дар девор	2.1. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и геометрӣ дар девор. 2.2. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и рамзӣ дар девор. 2.3. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и милли дар девор.
--	---

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - истифода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ; - санҷидани асбобу таҷҳизоти корӣ; - омода намудани қолабҳо аз маҳлулҳои гачӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - омода намудани ҳокаи ранга; - кашидани нақшу нигори милли.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиби гузаронидани орнамент дар девор; - намудҳои орнамент; - тартиби гузаронидани орнаменти геометрӣ дар девор; - тартиби гузаронидани орнаменти рамзӣ дар девор; - тартиби гузаронидани орнаменти милли дар девор.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - эҷодкор; - тозакар; - ташаббускор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъовариҳои далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳои маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъовариҳои хуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоидиҳои	Баҳоидиҳои тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои гузаронидани нақшу нигор (орнамент) дар девор											
1.1. Омода намудани қолаби махсус (трафарет) барои гузаронидани орнамент дар девор		√									
1.2. Омода намудани сатҳи девор барои гузоштани қолаби махсус		√									

1.3. Омода намудани хокаи ранга барои гузаронидан ба девор	√										
Элементи 2: Гузаронидани нақшу нигор (орнамент) дар девор											
2.1. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и геометрӣ дар девор	√										
2.2. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и рамзӣ дар девор	√										
2.3. Гузаронидани нақшу нигор (орнамент)-и миллий дар девор	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қолаби махсус (трафарет):	- ин қолабест, ки гузоштани расмро ба сатҳи интиҳобшуда имкон медиҳад. Бартарии асосии он дар он аст, ки метавонад дар ҳар андозаи майдони девор намунаи такрорӣ эҷод шавад.
Нигор (орнамент)-и миллий:	- намунаи иборат аз элементҳои ритмикии тартибдодашуда, ки ба санъати халқии тоҷикон хос аст.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент	СИ 7129-16-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент ва тоза кардани замимаро бо назардошти риояи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми буридани банд/хатҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СВ 03-2/01 Ҷамъоварӣ намудани партовҳо.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Буридани банд/хатҳо	1.1. Омода намудани асбобу лавозимот барои буридани банд/хатҳо чузъ . 1.2. Муайян намудани ҳолати коршоямии асбобу таҷҳизот барои буридани банд/хатҳо чузъ. 1.3. Буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент.
2. Тоза намудани замима	2.1. Тоза намудани замима бо истифода аз асбобҳои махсус. 2.2. Ҷамъоварӣ намудани партовҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - истифода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ; - санҷидани асбобу таҷҳизоти корӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - кашидани нақшу нигори миллий;
-------------------------	--

	- омода намудани хокаи ранга; - кашидани нақшу нигори геометрӣ дар девор; - кашидани нақшу нигори рамзӣ дар девор; - гузаронидани нақшу нигори миллӣ дар девор.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми буридани банд/хатҳо; - тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиби гузаронидани орнамент дар девор; - намудҳои орнамент; - усулҳо ва тарзи буридани банд/хатҳо; - тартиби буридани банд/хатҳои геометрӣ ва рамзӣ; - тартиби буридани банд/хатҳои орнаменти миллӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - ташаббускор; - ташкilotчӣ; - эҷодкор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Муҳоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бози нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Буридани банд/хатҳо											
1.1. Омода намудани <i>асбобу лавозимот барои буридани банд/хатҳо чузъ</i>	√			√							
1.2. Муайян намудани ҳолати коршоямии асбобу таҷҳизот барои буридани банд/хатҳо чузъ	√			√							
1.3. Буридани банд/хатҳо мувофиқи нақша/орнамент	√			√							
Элементи 2: Тоza намудани замима											
2.1. Тоza намудани замима бо истифода аз асбобҳои махсус	√			√							
2.2. Ҷамъоварӣ намудани партовҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Асбобу лавозимот барои буридани банд/хатҳо ҷузъ:	- белчаи пулодӣ (шпатель); - навардча (валик); - чутка (щётка); - корд; - искана (мачмуъ); - ранда; - скалпел.
---	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Омода намудани ядак	СИ 7129-17-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди тайёр намудани қолиби ядак ва рехтани ядакхоро дар шиша/мизи махсуси сохташуда бо назардошти риояи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:	
- ҳангоми омода намудани ядак.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):	
- СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - СИ 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули ғачӣ ва сементӣ; - СИ 7129-04-2/01 Омода намудани қолибҳо; - СИ 7129-14-3/01 Кашидани ангора (эскиз).	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Тайёр намудани қолиби ядак	1.1. Омода намудани масолеҳ барои сохтани қолаб. 1.2. Сохтани мизи махсус ва қолибҳо.
2. Омода намудани ядак	2.1. Омода намудани маҳлул барои ядак . 2.2. Рехтани ядак дар болои шиша/мизи махсус сохташуда. 2.3. Гузаронидани қолиби ядак аз болои маҳлул. 2.4. Хушк намудани ядак.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - интиҳоб намудани масолеҳ вобаста ба иҷроӣ кор; - гирифтани масолеҳ барои ядак; - истифода намудани қолабҳо барои ядак; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - омода намудани ядак мувофиқи меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП).
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии барқӣ ҳангоми истифодабарии асбобу таҷҳизоти корӣ; - тартиби иҷроӣ корҳои омодакунии ядак; - тартиби омода намудани маҳлулҳои ғачӣ барои ядак; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо (СНиП) ҳангоми омода намудани ядак; - намудҳои қолабҳо барои ядак ва тартиби истифодабарии онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат;

	- боэҳтиёт; - эҷодкор; - масъулиятнок.
--	--

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳоиди	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр намудани қолиби ядак											
1.1. Омода намудани масолеҳ барои сохтани қолаб	√			√							
1.2. Сохтани мизи махсус ва қолибҳо	√			√							
Элементи 2: Омода намудани ядак											
2.1. Омода намудани маҳлул барои ядак	√			√							
2.2. Рехтани ядак дар болои шиша/мизи махсус сохташуда	√			√							
2.3. Гузаронидани қолиби ядак аз болои маҳлул	√			√							
2.4. Хушк намудани ядак	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ядак (тяга) – ин:	- маҳсулоти гаҷӣ мебошанд, ки метавонанд бо андоза, доираи истифода ва дигар хусусиятҳо фарқ кунанд. Вазифаи асосӣ ороиши дохилии (украшение интерьера) он ҳисобида мешавад.
--------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Рангубор кардани нақш ва ҷузъҳо	CI 7129-18-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омода кардани асбобу таҷҳизоти рангкунӣ ва рангубор кардани нақш ва ҷузъҳоро бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми рангубор кардани нақш ва ҷузъҳо.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;	

- СИ 7129-01-2/01 Омода намудани хавозаҳои сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо; - СИ 7129-10-2/01 Омода намудани рангҳо (эмулсия); - СИ 7129-15-3/01 Гузаронидани нақшу нигор (орнамент) дар девор ба воситаи хокаи ранга.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои рангубор кардани нақш ва чузъҳо	1.1. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ. 1.2. Интиҳоб намудани асбобҳо барои молидани рангҳо. 1.3. Омода намудани рангҳо. 1.4. Омода намудани нақш барои рангуборкунӣ.
2. Рангубор кардани нақш ва чузъҳо	2.1. Истифода намудани рангношак ҳангоми ранг кардани нақш ва чузъҳо. 2.2. Рангубор кардани нақш ва чузъҳо бо истифода аз навардча ва мӯқалам (валек и кисточка).

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - истифода намудани асбобу таҷҳизоти корӣ; - санҷидани асбобу таҷҳизоти корӣ; - омода намудани масолеҳ барои рангкунӣ; - пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - омода намудани рангҳо; - омода намудани нақш барои рангуборкунӣ.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиби рангкунии нақш; - намудҳои ранг ва тартиби истифодабарии онҳо; - тартиби тоза кардани нақш пеш аз рангуборкунӣ; - намудҳои нақш ва тартиби рангкунии онҳо; - тарзи истифодабарии асбобу таҷҳизоти рангкунӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - эҷодкор; - тозакар; - ташаббускор; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушотидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мувоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи хонанда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои рангубор кардани нақш ва чузъҳо											

1.1. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ҷимоявӣ	√			√							
1.2. Интиҳоб намудани асбобҳо барои молидани рангҳо	√			√							
1.3. Омода намудани рангҳо	√			√							
1.4. Омода намудани нақш барои рангуборкунӣ	√			√							
Элементи 2: Рангубор кардани нақш ва ҷузъҳо											
2.1. Истифода намудани рангношак ҳангоми ранг кардани нақш ва ҷузъҳо	√			√							
2.2. Рангубор кардани нақш ва ҷузъҳо бо истифода аз навардча ва мӯқалам (валек и кисточка)	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Рангношак - ин:	- бо истифода аз компрессор маводи ҷило (лак)-й-рангро бо фишори зарурӣ интиқол медиҳад.
------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳисоб кардани ҳаҷми кори иҷрошуда	СИ 7129-19-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани ҳаҷм ва андозаи сатҳи ғачқоришуда ва ҳисоб кардани масолеҳи сохтмониро барои корҳои ғачқорӣ он тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ҳисоб кардани масолеҳ барои корҳои ғачқорӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - СИ 7129-03-2/01 Тайёр кардани маҳлули ғачӣ ва сементӣ; - СИ 7129-07-2/01 Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои ҷузъҳои ғачӣ; - СИ 7129-09-2/01 Часпонидани ҷузъҳои ғачӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани ҳаҷм ва андозаи кори иҷрошуда	1.1. Ҷен кардани андозаи метри муррабаи кори иҷрошуда. 1.2. Муайян намудани ғафсии қабати ҷузъ. 1.3. Муайян намудани мураккабии кори ғачқорӣ.
2. Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи сарфшаванда	2.1. Муайян намудани масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди ғачқори ҷузъ меъморӣ. 2.2. Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи ширешдор. 2.3. Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи ғачӣ. 2.4. Ҳисоб кардани масолеҳи рангкунӣ.
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои ғачқорӣ;

	- чен кардани андозаи сатҳи девори гачкоришуда; - муайян намудани ғафсии қабати чузъ; - интиҳоб намудани маҳсулот вобаста ба ҳаҷми кор; - интиҳоб намудани масолеҳҳои сохтмонӣ; - санчидани ҳолати истифодабарии масолеҳҳои сохтмонӣ; - муайян намудани ҳаҷми масолеҳи маҳлули ширешдор; - ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи рангкунӣ; - ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи ғурагачкунӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- меъёрҳо ва қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои гачкорӣ; - тарзи чен кардани андозаи сатҳи девори гачкоришуда; - тарз ва усулҳои муайян намудани ғафсии қабати чузъ; - тарзи муайян намудани ҳаҷми кори гачкорӣ; - қоидаҳои муайян намудани ҳолати масолеҳҳои сохтмонӣ ва муҳлати истифодабарии онҳо; - тартиби интиҳоби масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди корҳои гачкорӣ; - талаботҳои меъёри ба воситаҳои ҳифзи фардӣ (тоскулоҳ, айнакҳо, респираторҳо); - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои гачкорӣ; - тарзи ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи ширешдор, ҳаҷми масолеҳи ғурагачкунӣ ва рангкунӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - бомасъулият; - эҳтиёткор; - тозагор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/Рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани ҳаҷм ва андозаи кори иҷрошуда											
1.1. Чен кардани андозаи метри муррабаи кори иҷрошуда	√			√							
1.2. <i>Муайян намудани ғафсии қабати чузъ</i>	√			√							
1.3. Муайян намудани мураккабии кори гачкорӣ	√			√							

Элементи 2: Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи сарфшаванда											
2.1. Муайян намудани масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди гачкори чузъ меъморӣ	√			√							
2.2. Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи ширешдор	√			√							
2.3. Ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи гачӣ	√			√							
2.4. Ҳисоб кардани <i>масолеҳи рангкунӣ</i>	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Муайян намудани зафсии қабати чузъ:	- барои он аз девор то чузъ, дар се нукта-боло, поён ва марказ чен карда, онро ба адади умумии нуктаҳо тақсим мекунанд.
Ба масолеҳи рангкунӣ дохил мешавад:	- ранг (эмулсия); - рангҳо (колор); - чило (лак); - зарҳал/тиллоранг.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Супоридани кор ба фармоишгар		CI 7129-20-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳисоб кардани корҳои иҷрошуда ва муаррифӣ намудани онҳоро ба фармоишгар бо назардошти риояи одоби касбӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми супоридани кор бо фармоишгар.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон; - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ; - СВ 02-3/01 Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна; - CI 7129-19-3/01 Ҳисоб кардани ҳаҷми кори иҷрошуда.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Ҳисоб кардани корҳои иҷрошуда	1.1. Муайян намудани ҳаҷми кори иҷрошуда. 1.2. Муайян намудани масолеҳи сарфшаванда. 1.3. Муайян намудани муҳлати корҳои иҷрошуда.	
2. Муаррифӣ намудани корҳои иҷрошуда ба фармоишгар	2.1. Нишон додани корҳои иҷрошуда мувофиқи нақша ва дизайни фармоишгар. 2.2. Нишон додани масолеҳи сарфшаванда. 2.3. Муаррифӣ намудани сифати корҳои иҷрошуда ба фармоишгар.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои гачкорӣ; - риоя намудани меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои гачкорӣ;
-------------------------	---

	- истифода намудани асбобҳои ченкунанда; - муайян намудани ғафсии қабати чузӣи меъморӣ; - интиҳоб намудани масолеҳҳои сохтмонӣ; - санчидани ҳолати истифодабарии масолеҳҳои сохтмонӣ; - муайян намудани ҳаҷми масолеҳи сементӣ; - муайян намудани ҳаҷми масолеҳи ширешдор; - ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи гачӣ.
Донишҳои талабшаванда	- қоидаҳои муайян намудани ҳолати масолеҳҳои сохтмонӣ ва муҳлати истифодабарии онҳо; - меъёрҳо ва қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми корҳои гачкорӣ; - меъёрҳои сохтмон ва қоидаҳо ҳангоми корҳои гачкорӣ; - талаботҳои меъёрӣ ба воситаҳои ҳифзи фардӣ (тоскулоҳ, айнакҳо, респираторҳо); - тарзи чен кардани девори гачкорикардашуда; - тарз ва усулҳои муайян намудани ҳаҷми корҳои иҷрошуда; - тартиби интиҳоби масолеҳҳои сохтмонӣ вобаста ба намуди корҳои гачкорӣ; - тарзи ҳисоб кардани ҳаҷми масолеҳи сементӣ, ҳаҷми маҳлули ширешдор ва ҳаҷми масолеҳи гачӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Бояд чунин буд: - бодикқат; - боэҳтиёт; - эҷодкор; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - меҳнатдӯст; - зирак; - масъулиятнок.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳағтӣ ба саволҳо/тест ҷавоб додан	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи тадқиқот /case study	Мубоҳиса	Презентатсия (Рӯнамоӣ)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи ҳонанда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Ҳисоб кардани корҳои иҷрошуда											
1.1. Муайян намудани ҳаҷми қори иҷрошуда		√									
1.2. Муайян намудани масолеҳи сарфшаванда		√									

1.3. Муайян намудани муҳлати корҳои иҷрошуда		√									
Элементи 2: Муаррифӣ намудани корҳои иҷрошуда ба фармоишгар											
2.1. Нишон додани корҳои иҷрошуда мувофиқи нақша ва дизайни фармоишгар		√									
2.2. Нишон додани масолеҳи сарфшаванда		√									
2.3. Муаррифӣ намудани сифати корҳои иҷрошуда ба фармоишгар		√									

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Тартиби ҳисоб кардани корҳои иҷрошуда чунин аст:	$A = V \times t$ $A = V \times t$, ки дар он A - миқдори тамоми кор, t - вақти иҷрои тамоми миқдори кор, V - ҳосилнокии меҳнат, яъне миқдори кор, ки дар як воҳиди вақт иҷро карда мешавад.
---	--

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори мустақилонаи Гачкори чузъи меъморӣ шахсоне иҷозат дода мешаванд, ки синнашон 18 сола ва аз он боло аст, аз муоинаи тиббӣ, аз дастурдиҳии муқаддимаӣ, аз омӯзиш ва таҷрибаҳосилкунӣ дар ҷойи кор, санҷиши дониши талаботи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ гузаштаанд ва дорои таҳассуси мувофиқ мебошанд.

Устои гачкори чузъи меъморӣ вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гаридаст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;

- фавран хабардор кардани роҳбари бевосита ё болоӣ оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохуш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷрои корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истехсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар ҷараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон аз ҷараёни барқ ва дигар ҳодисаҳои нохуш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомушкунӣ.

Ҳангоми кори гачкорӣ метавонанд, омилҳои истехсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- мошин ва механизмҳои ҳаракаткунанда;
- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизот;
- конструксияҳои харобшуда, ҷисмҳои афтанда;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот, масолеҳ;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯгҳои тез, дағар буғурӣ ва шахшӯлиҳо дар сатҳи нимтайёрҳо, асбобу абзор ва таҷҳизот;
- ба боло баровардан ва поён фаровардан бо воситаи болобардорандаи сохтмонӣ ва кранҳо;
- кор бо кислотаҳо, бо моддаҳои оташангез (керосин, бензин, скипидар, нитролакҳо ва ғайра);
- афтодан аз баландӣ ва ғ..

Техникаи бехатарӣ

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба чанд намуд чудо мешаванд. Таснифоти дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ – ин марҳилаи муҳими фаъолияти ҳар як ширкат, корхона, аз ҷумла муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ махсуб меёбад. Дастурдиҳӣ тақсим мешавад, аз рӯи мақсад, тавсифот, муҳлат, шахси мансабдор, инчунин, аз ваколатдори онро гузаронанда. Ҳама масъалаҳои таъмини бехатарӣ дар истеҳсолотро мутахассиси дорой тахассуси муайяншуда ҳал мекунад.

Дастурдиҳии муқаддимагиро оид ба техникаи бехатарӣ муҳандиси техникаи бехатарӣ ё мутахассиси дипломдор, оне ки иҷрои ин гуна уҳдадорӣ тибқи фармон ваколатдор шудааст, мегузаронад. Ба дастурдиҳии муқаддимагӣ метавонанд, мутахассисони масъули бехатарии тиббӣ ва зиддисӯхтор ҷалб шаванд.

Дастурдиҳии муқаддимагӣ оид ба техникаи бехатарӣ ба ҳамаи кормандони ба кор оғознамуда, новобаста аз собиқаи корӣ, синну сол, сатҳи таҳсилот гузаронида мешавад. Он барои таълимгирандагоне, ки таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мегузаранд, инчунин барои кормандони сафари хизматиномада ва муваққатӣ ҳатмӣ мебошад.

Дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ бояд маълумотро оид ба ҳама воситаҳои ҳимоявии коллективона ва инфиродии дар корхона вучуддошта, инчунин тартиби додани онҳоро инъикос намояд. Ба дастурдиҳии мазкур масъалаҳои расонидани ёрии аввалия ба шахсони зарардида ҳангоми сӯхтор ё дигар ҳодисаҳои нохуш дарҷ мегарданд. Ин намуд дастурдиҳӣ ба кормандон дар утоқи техникаи бехатарӣ гузаронида мешавад ва истифодаи воситаҳои техникий омӯзиш ва воситаҳои айёниро дар назар мегирад.

Хусусияти дастурдиҳии аввалия дар он иборат аст, ки он на дар утоқи мутахассиси техникаи бехатарӣ, балки бевосита дар ҷойи корӣ гузаронида мешавад. Шахсоне, ки вазифодоранд, онро гузаранд:

- кормандони нав, аз ҷумла, кормандони кироя;
- кормандони дар ду ё якчанд ҷой коркунанда тариқи шартномаи муҳлатнок;
- кормандани сафари хизматиномада;
- таълимгирандагони дар таҷрибаомӯзии истеҳсолибуда;
- дигар шахсони дар фаъолияти корхона иштироккунанда.

Дастурдиҳии такрориро на кам аз як маротиба дар ним сол мегузаронанд. Санай гузарониш дар журнали дастурдиҳии техникаи бехатарӣ сабт карда мешавад.

Ин чорабиниҳои мазкур дар доираи ТИКТО аҳамияти махсусро доранд. Масалан, пеш аз гузаронидани машғулиятҳои амалӣ дар муассисаҳои таълимӣ, омӯзгор дар ҳар як дарс алгоритми амалҳои таълимгирандагонро тақрор мекунад, саволҳои дар мавзӯи дастурдиҳӣ дахлдоштаро медиҳад. Ин чорабинӣ таваккали бавучудоии ҳодисаҳои нохушро дар машғулиятҳои амалӣ паст

мекунад, омӯзгорро аз ҳолатҳои нохуш, алоқаманд бо вайрон кардани дастурҳои додаи ӯ аз ҷониби таълимгирандагон, эмин медорад.

Дастурдиҳии ғайринақшаӣ дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми мақоми қонунӣ гирифтани тағйиротҳои ба ҳифзи меҳнат дахлдор дар қонунгузории ватанӣ;

- ҳангоми тағйирёбии раванди технологӣ дар истеҳсолот;

- дар сурати навкунии (модернизатсия) таҷҳизот ва механизмҳо;

- ҳангоми вайронкунии талаботи ҳифзи меҳнат, ки он ба садама ва ҳодисаи нохуш овардааст;

- бо талаботи мақомоти назоратӣ ва шахсони мансабдор;

- ҳангоми танаффус дар кор зиёда аз сӣ рӯз - барои мансабҳои дорои омилҳои зараровар ва хатарнок, шаст рӯз - барои дигар кормандон;

- бо қарори шахсии кордиханда.

Дастурдиҳии мақсаднок дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

- ҳангоми корҳои якмаротиба

- ҳангоми амалӣ кардани чорабиниҳои оммавӣ дар корхона;

- бартараф кардани садамаҳо, ҳолатҳои фавқулодда.

- Мундариҷа ва ҳаҷми он аз ҳолати мушаххас муайян карда мешавад.

Ғаҷкори ҷузъи меъморӣ намудҳои дастурдиҳии мувофиқро тибқи муҳлатҳои дастурамали техникаи беҳатарӣ мегузарад.

Ғаҷкори ҷузъи меъморӣ бо либосҳои махсус, воситаҳои ҳимояви инфиродӣ ва системаи эҳтиётӣ, тибқи меъёрҳои тасдиқнамудаи роҳбари корхона, таъмин карда мешавад.

Ғаҷкори ҷузъи меъморӣ вазифадор аст:

- қоидаҳои тартиботи дохилии меҳнатии корхонаро риоя кунад;

- қоидаҳои санитарияи истеҳсолӣ, беҳдошти меҳнат ва ҳифзи муҳити зистро риоя кунад;

- талаботи дастурамал оид ба ҳифзи меҳнат ва дигар дастурамалҳое, ки дониши онҳо барои мутобикатӣ ба уҳдадорихои мансабӣ ҳатмӣ аст, иҷро кунад;

- речаи зиддисӯхтори корхонаро риоя кунад;

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ мегузаронад ва дар дафтар (журнал)-и техникаи беҳатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба баромадан ба таҷрибаомӯзӣ манъ аст.

Талабот ба довталабон

Хошишмандоне, ки меҳоханд касби «Ғаҷқори ҷузы меъморӣ» - ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботҳои умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- ҳуҷҷат (шаҳодатнома) оид ба азхудкунии сатҳи 2-и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон касби «Ғаҷқори ҷузы меъморӣ» - ро меомӯзонанд, бояд ба талаботҳои умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;
- на кам аз 5 соли таҷрибаи кории барқӣ дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- сатҳи таҳассусии омӯзгор аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ

Рӯйхати тавсияшавандаи асбоб, таҷҳизот ва мавод барои таълими ҳадди аксар 25 таълимгиранда (∞ - вобаста ба зарурӣ).

Теъдод	Сомонафзол (инвентар)	Теъдод	Асбобҳо	Теъдод	Таҷҳизот
4 адад	Мизи корӣ	5 даста	Белчай пулодӣ (шпатель)	1 адад	Суянҳо Парма (перфоратор)
4 адад	Ҳавозаи сохтмонӣ ва тахтасуфаҳо	5 адад	Навардча (валик)	1 адад	Миксер
2 адад	Нокили бардавом (удленитель)	5 адад	Чутка (щётка)	1 адад	Компрессор
Маводи сарфшаванда		5 адад	Ҷадвал	1 адад	Шурупверт
∞	Тапонча барои ширеш	5 адад	Ҷадвали секунҷа (угольник)	1 адад	Тапонча барои ранг (пистолет)
∞	Омехтаҳои хушки ғачӣ	5 адад	Шокул	1 адад	Лобзик
∞	Ротбанд	5 адад	Аппа	1 адад	Болгарка
∞	Фуген	5 адад	Мастерок	1 адад	Кунҷбури барқӣ (углорез)
∞	Ғаҷтахта	5 адад	Қалам	2 адад	Сатҳсанҷи лазерӣ (лазерный уровень)
∞	Профили филизӣ	5 адад	Корд	2 адад	Чангкашак
∞	Профили самтнигор	5 адад	Карета		

∞	Саморез	5 адад	Сатил		
∞	Чопик	5 адад	Элак		
∞	Тур	5 адад	Искана (мачмуъ)		
∞	Перфикс	5 адад	Ранда		
∞	Ширеш (ПВА)	5 адад	Болика		
∞	Моеъи сахт (жидкий гвозд)	5 адад	Табар		
∞	Таҳрангҳо	5 адад	Бел		
∞	Пигментҳо	5 адад	Белчаи резинӣ		
∞	Колер	5 адад	Сатҳсанчи обӣ		
∞	Эмулсия	5 адад	Обтарозу (уровень)		
∞	Дастпушакҳо	5 адад	Набивка (отбивочник)		
∞	Воситаҳои муҳофизатӣ ва либосҳои махсус	5 адад	Рулетка		
∞	Сунбода (наждак)	2 адад	Қайчӣ (оҳанбурӣ ва қоғазбурӣ)		
∞	Ришта	5 адад	Скалпел		
∞	Мехча	5 адад	Мехкашак		
∞	Ғач (алибастер)	5 адад	Мурваттоб		
		5 адад	Қолабӣ қачбур (угольник шаблон)		
		5 адад	Тёрка		
		5 адад	Нурафкан (прожектор)		
		2 адад	Ароба		
		5 адад	Раҷҷачӯб (правило)		
		5 адад	Анбур		
		10 адад	Қолабҳои ядакӣ		
		10 адад	Қолабҳои резинӣ (формопластикӣ)		
Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти таълимӣ		Маводҳои таълимӣ	
1	Проектор (тасвирафкан)	∞	Мачмуи лавозимот барои хатнависӣ	25 адад	Китобҳои касбӣ оид ба андовагарӣ
1	Флипчарт	∞	Қоғаз барои чопи одӣ ва ранга	2 баста	Дастури таълимӣ оид ба расонидани ёрии аввала
1	Тахта	∞	Қоғази флипчарт	5 баста	Стандарти салоҳиятҳо
1	Экран	∞	Скотч	10 адад	Барномаи таълимӣ (модуль)
25	Компютерҳо				

Рӯйхати адабиёт:

1. Китоби гачкорӣ Душанбе 2023 Н.Я. Сенаторов, А.Н. Коршунова, Н. Е. Муштаева.
2. Санъати гачкорӣ Душанбе 2019, Одинозода Б.Э., Пиров Т.М.
3. Алфрейно - живописные работы Ярославы1989. А.Е. Сурженко.

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХАРИТАИ ФУНКЦИОНАЛӢ

Соҳа: **Сохтмон**

Касб: **Гачкори чузъи меъморӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **СІ 7129**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3**

Харитаи функционалии касби «Гачкори чузъи меъморӣ»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО				
А	Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ	А-1. Кор кардан дар даста ва бо мизочон/фармоишгарон	А-2. Такмил додани таҳассуси касбӣ	А-3. Истифода бурдани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ	А-4. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ	А-5. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
		А-6. Ҳал намудани вазиятҳои муноқишавӣ				
В	Риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	В-1. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	В-2. Пӯшидани либосҳои махсус ва воситаҳои ғимоявӣ	В-3. Гузаштан аз дастурдиҳии техникаи бехатарӣ	В-4. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	В-5. Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор
		В-6. Расонидани ёрии аввалияи тиббӣ				
С	Иҷро намудани корҳои омодагӣ барои гачкорӣ	С-1. Тайёр намудани асбобҳо	С-2. Интиҳоб намудани маҳсулот вобаста ба ҳаҷми кор	С-3. Бехтани гач	С-4. Рехтани қолабҳои порчагӣ ва оинабандӣ	С-5. Омода намудани қолабҳо
		С-6. Интиҳоб намудани ҷойи ҳамвор барои хушконидани чузъҳо	С-7. Омода намудани хавоза/ҳаракҳо	С-8. Омода намудани асос (девор/сатҳ) барои чузъҳои гачӣ		
Д	Ташкил намудани раванди кор	Д-1. Равған намудани қолабҳо дар мизи корӣ	Д-2. Тайёр намудани маҳлули гач	Д-3. Истифода намудани тур дар даруни қолаб	Д-4. Рехтани маҳлул дар қолабҳо	Д-5. Чудо кардани гач аз қолаб

		D-6. Аз назар гузаронидани чузъи тайёршуда	D-7. Гузаронидани қолаби ядак аз болои маҳлул	D-8. Истифода намудани маякҳо	D-9. Тайёр намудани қабат якум ва дуҷуми гач	D-10. Молидани маҳлули гачӣ дар девор
E	Часпонидани чузъи меъморӣ мувофиқи технология	E-1. Интиҳоб намудани ширеши маҳсус	E-2. Таҳрангмоли намудани девор ва сақф	E-3. Чен кардани девор ва сақф барои чузъи меъморӣ	E-4. Часпонидани чузъҳои гачӣ	E-5. Иҷро намудани корҳои суфтакунӣ ва пайвандкунӣ
		E-6. Кашидани нақша (эскиз)	E-7. Тайёр намудани қолаби ядак	E-8. Рехтани ядак дар болои пиша (мизи маҳсус сохташуда)	E-9. Омода намудани маҳлули гачӣ барои қабати дуҷум (1x1)	
F	Иҷро кардани оронии чузъҳои меъморӣ	F-1. Интиҳоб намудани рангҳо	F-2. Омода намудани рангҳо (эмулсия)	F-3. Интиҳоб намудани асбобҳо барои молидани рангҳо	F-4. Молидани ранг дар чузъҳо	F-5. Гузаронидани орнамент дар девор ба воситаи хокаи ранга
		F-6. Буридани бандҳо мувофиқи нақша	F-7. Тоза намудани замима	F-8. Рангубор кардани нақш		
G	Анҷом додани раванди кор	G-1. Тоза намудани ҷои кор	G-2. Тоза намудани асбобҳои корӣ	G-3. Ҷобачо намудани асбобҳо ва масолеҳҳо	G-4. Ҷамъоварӣ намудани партовҳо	G-5. Ҳисоб кардани ҳаҷми кори иҷрошуда
		G-6. Супоридани кор ба фармоишгар				

	Сатҳи 2 - 34
	Сатҳи 3 - 19
Ҳамагӣ: 53 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Гачкори чузъи меъморӣ»			Харитаи функционалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ		«Гачкори чузъи меъморӣ»
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакор 7. Боэҳтиёт 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодикқат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Поквичдон 14. Боинсоф 15. Суботкор	1. Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон 2. Нақшакашии техникӣ 3. Асосҳои геометрия элементарӣ 4. Асосҳои математикаи элементарӣ 5. Асосҳои маводшиносӣ 6. Наққошӣ ва расмкашӣ 7. Намудҳои масолеҳ ва маҳсулот 8. Қоидаҳои санитарияи истеҳсоли ва беҳдошти 9. Ҳуҷҷатҳои меъёрии техникӣ 10. Қоидаҳои техникаи беҳатарӣ 11. Қоидаҳои зидди сӯхтор 12. Истилоҳотҳои техникӣ 13. Кор кардан дар даста ва бо мизочон 14. Истифода намудани асбоб ва таҷхизотҳо 15. Банақшагирӣ ва истифодаи дурусти вақт 16. Истифода намудани таҷхизотҳои муосир		Иштирокчиёни таҳлили функционалӣ: 1. Абосов Юсуф – устои гачкор аз шаҳри Истаравшан; 2. Абдуганиев Абдумачид – ҶДММ «Кнауф» 3. Мачидов Махмадраҳим – устои гачкор аз шаҳри Душанбе; 4. Муродов Абдурауф – устои гачкор аз шаҳри Душанбе; 5. Тағоев Фарҳод – устои гачкор аз шаҳри Душанбе. Модераторон: Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Сангин Бобоев - коршиноси маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Бахтиёров Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС Фасилитаторон: 1. Худоёров Ҳасан 2. Мачидов Ғиёсиддин
Таҷхизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда			
1. Белчаи пулодӣ (шпатель) 2. Навардча (валик) 3. Чутка (щётка) 4. Чадвал 5. Чадвали секунҷа (угольник) 6. Шокул 7. Арра 8. Мастерок 9. Қалам	26. Анбур 27. Мехкашак 28. Мурваттоб 29. Қолабӣ качбур (угольник шаблон) 30. Тёрка 31. Ноқили бардавом (удленитель) 32. Нурафкан (прожектор) 33. Ароба	47. Омехтаҳои хушки гачӣ 48. Ротбанд 49. Фуген 50. Гачтахта 51. Профили филизӣ 52. Профили самтнигор 53. Саморез 54. Чопик 55. Тур 56. Перлфикс	

10. Корд 11. Карета 12. Сатил 13. Элак 14. Искана (мачмуъ) 15. Ранда 16. Болиқа 17. Табар 18. Бел 19. Белчаи резинӣ 20. Сатҳсанчи обӣ 21. Обтарозу (уровень) 22. Набивка (отбивочник) 23. Рулетка 24. Қайчӣ (оҳанбурӣ ва коғазбурӣ) 25. Скалпел	34. Хавоза (леса) 35. Раҷҷачӯб (правило) 36. Суянҳо Парма (перфоратор) 37. Миксер 38. Компрессор 39. Шуруповерт 40. Тапонча барои ранг (пистолет) 41. Лобзик 42. Болгарка 43. Кунҷбури барқӣ (углорез) 44. Сатҳсанчи лазерӣ (лазерный уровень) 45. Чангкашак 46. Тапонча барои ширеш	57. Ширеш (ПВА) 58. Моеъи сахт (жидкий гвозд) 59. Таҳрангҳо 60. Пигментҳо 61. Колер 62. Эмулсия 63. Дастпушакҳо 64. Воситаҳои муҳофизатӣ ва либосҳои махсус 65. Сунбода (наждак) 66. Ришта 67. Мехча 68. Ғач (алибастер)	
Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб			
1. Мутахассиси рақобатпазир дар бозори меҳнат. 2. Нуфузи касб баланд бардошта мешавад. 3. Сифати хизматрасониҳо мувофиқи стандартҳои байналмиллалӣ боло меравад. 4. Омӯзиш дар тури ҳаёт.	5. Норасоии таҷҳизотҳои муосири корӣ. 6. Норасоии масолиҳҳо ва гаронбаҳо будани онҳо. 7. Таъсир ба саломатӣ.		
Дар доираи лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон 22-23 ноябри соли 2023			

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХУЛОСАҲОИ СОҲА (экспертиза)

Замимаи 2

**КУМИТАИ МЕЪМОРӢ ВА СОХТМОНИ НАЗДИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

734025, шаҳри Душанбе, хиёбони Ш. Хусейнзода 36, тел: (992 37) 221-88-53, факс: (992 37) 223-02-00,
Сомонаи интернетӣ: www.tajsohtmon.tj, почтаи электронӣ: info@tajsohtmon.tj

№ 2/946 (4) аз « 03 » юни соли 2024
Ба №3/13-531 аз «18» апрели соли 2024

Ба Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва
шӯғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби Шуморо аз 18 апрели соли 2024, №3/13-531 баррасӣ намуда, дар заминаи хулосаи эксперти оид ба стандарти салоҳиятҳои касби “Гачкор чузъи меъморӣ”, ки аз ҷониби Корхонаи воҳиди давлатии «Пажӯишгоҳи илмӣ тадқиқотии «Сохтмон ва меъморӣ»-и Кумитаи меъморӣ ва сохтмон дода шудааст, пешниҳод менамояд.

Замима:

1. Хулосаи эксперти оид ба стандарти салоҳияти касби “Гачкор чузъи меъморӣ” дар ҳаҷми 2 саҳифа;
2. Уҳдадорӣҳои вазифавии гачкори дараҷаи 2 ва 3 тибқи ҲРС ҚТ 11-06-2023 “Дастурамали вазифавии коргарони касбӣ дар соҳаи сохтмон. Қисми 1”.

Муовини якуми
Раиси Кумита

Улуғбек Умарзода

Иҷро намуд: Раёсати илм ва
танзими меъёрҳо дар сохтмон.
Тел: 221-41-37
Email: r-ilm@mail.ru

ХУЛОСАИ ЭКСПЕРТӢ

оид ба стандарти салоҳияти касби “Ғаҷқори чузъи меъморӣ”

Фармоишгар: Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Шарҳи мухтасари лоиҳа: Стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ» барои васеъ гардонидани барномаҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва омӯзиш, чиҳати омӯзонидани ҳайати коргарон дар қорхонаҳо бо касби ғаҷқори чузъи меъморӣ, шахсони ба муҳоҷирати меҳнатӣ машғул, ҳалли масъалаҳои дар соҳаи идоракунии ҳайати кормандони муассисаву қорхонаҳо вучуддошта ва сертификаткунонии онҳоро барои рақобатназир ва ба талаботҳои бозори меҳнат ҷавобгӯ будан, таҳия карда шудааст.

Лоиҳаи стандарти мазкур дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2020 (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2012, №334), Стратегияи рушди бозори меҳнат то соли 2020 (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 02.06.2011, №277), Барномаи давлатии ислоҳот ва рушди соҳаи таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2012-2020 (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.04.2012, №100), Консепсияи таҳсилоти муттасил дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2017-2025 (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25.01.2017, №28) ва дар доираи Лоиҳаи GIZ-“Беҳтар намудани вазъи шуғл ва даромади муҳоҷирони меҳнатии тоҷик дар Тоҷикистон” таҳия карда шудааст.

Барои экспертиза пешниҳод гардидааст: Стандарти салоҳияти касби “Ғаҷқори чузъи меъморӣ”.

Дар стандарти зикргардида мавзӯҳои зерин пешниҳод карда шудааст:

- ихтисорот;
- муқаддима;
- мафҳумҳо;
- бо стандарти салоҳияти касби кӣ қор мекунад
- стандартҳо ва меъёрҳои соҳа;
- тавзеҳоти умумии касб;
- рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳо;
- стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ»(рамзи касб: СБТМ -08- /ISCO-08):CI 7129);
- стандарти салоҳияти касбҳои «Ғаҷқори чузъи меъморӣ» сатҳҳои 2,3 тақсифоти миллии таҳассусҳои ТИКТО ҚТ.

Пас аз баррасӣ ва омӯзиши лоиҳаи ҳуҷҷати мазкур хулосаи экспертии зерин пешниҳод карда мешавад,

ХУЛОСАИ ЭКСПЕРТӢ

1. Лоиҳаи стандарти салоҳияти касби “Ғаҷқори чузъи меъморӣ” бо дар назар доштани таклифу пешниҳодҳо ва эродҳои ғирифташуда қобили қабул доништа шавад.

2. Пешниҳод карда мешавад, ки дар лоиҳаи ҳуҷҷати зикргардида қисмҳои рақамгузорӣ карда шавад ва қисми “Ихтисорот” пас аз қисми “Муқаддима” гузошта шавад.

3. Матни қисми “Мафҳумҳо” ба матни “Истилоҳот ва мафҳумҳо” иваз карда шавад.

4. Дар саросари матни лоиҳаи ҳуҷҷат калимаи “Элемент” ба калимаи “Унсур” иваз карда шавад.

5. Дар саросари матни лоиҳаи ҳуҷҷат калимаҳои “Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо” ба калимаҳои “Дастур оид ба ҷамъоварии маълумотҳо” иваз карда шавад.

6. Ихтисороти “ҚТ” ҳамчун “Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар лоиҳаи ҳуҷҷат ба пуррагӣ оварда шавад.

7. Дар матни ҳуҷҷат “Меъёрҳо ва қоидаҳои сохтмонӣ (МҚС-СНиП)” ба таври умумӣ оварда шудааст, пешниҳод карда мешавад, ки бо истифода аз маҷмӯаи “Номгӯи ҳуҷҷатҳои меъёрии амалкунандаи соҳаи меъморӣ, шаҳрсозӣ ва сохтмони дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунанда” меёру қоидаҳои сохтмони дахлдор ба лоиҳаи ҳуҷҷат ворид карда шавад.

8. Матни ҳуҷҷат бори дигар тибқи қонунгузорӣ оид ба забон таҷдиди назар карда шавад.

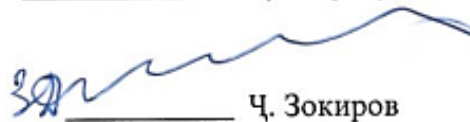
9. Ҳангоми зарурат муқаррароти ҳуҷҷати роҳбарикунандаи системаи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ дар сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон ҲРС ҚТ 11-206-2023 “Дастурамали вазифавии коргарони касбӣ дар соҳаи сохтмон. Қисми 1.” оид ба гачқори ҷузъи меъморӣ дараҷаҳои 2 ва 3 ба инobat гирифта шавад (замима мегардад).

Экспертон:

Сармуҳандиси КВД “Пажуҳишгоҳи илмию тадқиқотии “Сохтмон ва меъморӣ”

Мушовири директор оид ба илм ва таҳияи ҳуҷҷатҳои меъёрию техникии КВД “Пажуҳишгоҳи илмию тадқиқотии “Сохтмон ва меъморӣ”

 С. Мустафоқулов

 Ч. Зокиров

Имзоҳои Мустафоқулов С. ва Зокиров Ч. -ро тасдиқ менамоям.

Сардори шуъбаи умумӣ ва кадрҳои КВД «ПИТ «Сохтмон ва меъморӣ»

Холова С.М.

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди “Мақсуд-2016”

Ҷумҳурии Тоҷикистон, ноҳияи Файзобод, кӯчаи Фучик №14, РМА 140006437, тел: (+992) 985-08-48-38

№ 20 аз « 14 » 05 2024с.

ш.Душанбе

Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои
маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулиятҳои маҳдуди «Комил-2010» мактуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани таҳлили стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» мавриди омӯзиш қарор дода, ба ҳуҷҷат омаданд, ки стандарти салоҳияти касби мазкур мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти ҳеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳияти дар стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» бо назардошти ҳаритаи функционалии касби мазкур таҳия шудааст.

Бинобар ин, кормандони Ҷамъияти дорои масъулиятҳои маҳдуди «Комил-2010» лоиҳаи Стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» -ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби болозикр Раҳматов Исмоилин Шохмаҳмадович иштирок намуд.

Директори ЧДММ
«Комил-2010»

Зухуров М. И.

Ба Қўмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои
маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ФНН: Салимов Ф.Н.
Тел.: + (992 44) 640 42 00
Моб.: + (992 918) 61 48 86
Факс:
Е-mail: farrukh.salimov@knauf.tj
Сана: 30.04.2024

734025 ш. Душанбе, кӯчаи Алишер Навоӣ 5

**Оид ба гузаронидани ташҳиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби
«Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ»**

Ҷамъияти дорони масъулиятш маҳдуди «Кнауф Маркетинг Душанбе» мақтуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» мавриди омӯзиш қарор дод.

Ба маълумот мерасонем, ки дар шароити кунунӣ тамоми иншоотҳои сохтмонӣ аз сохтаҳои ғаҷ васеъ истифода мебаранд. Зарурияти таҳия ва тасдиқи стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» саривақтӣ ба ҳисоб меравад.

Дар лоиҳаи стандарти касбии мазкур воҳидҳои салоҳият ва талабот ба довталабону омӯзгорон, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад, таҳия гардидааст.

Қайд кардан ба маврид аст, ки кормандони Ҷамъияти дорони масъулиятш маҳдуди «Кнауф Маркетинг Душанбе» дар таҳияи лоиҳаи харитаи функционалии стандарти мазкур бевосита иштирок намудаанд.

Дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» кормандони зерин иштирок намуданд:

1. Салимов Фаррух Насимович;
2. Абдуғаниев Абдулмаҷид Маҳмасодиқович;
3. Меликов Хуршед Худойбердиевич.

Директори генералии ҶДММ
«Кнауф Маркетинг Душанбе»
Салимов Ф.Н.

№ 51

«8» 04 с.204

Ба Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Соҳтмон-Инвест» мактуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ»-ро мавриди омӯзиш қарор дода, ба маълумот мерасонад, ки стандарти касби мазкур фарогири дониш, малака, маҳорат ва муносибати талабнавандаи вобаста ба ҳар як воҳидҳои салоҳиятҳо, махсусан ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёбӣ мегардад ғирдоварӣ шудааст, ки ба талаботи дохили ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Соҳтмон-Инвест» ҷавобгӯ мебошад.

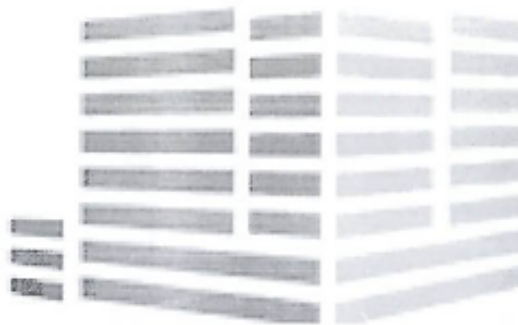
Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Соҳтмон-Инвест» стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ»-ро дасгирӣ намуда, пешниҳод менамояд, ки пас аз батавсибрасонӣ як нусхаи онро барои истифодаи хизматӣ барои корхона дастрас намоянд.

Дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори ҷузъи меъморӣ» Мегнєєв Манучєхр Саъдиєвич иштирок намуд.

Директори ҶДММ
«Соҳтмон-Инвест»

Сайфуллозода Д.

ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ МАСЪУЛИЯТИ МАХДУДИ «КОМИЛ – 2010»

ш. Душанбе, кӯчаи Рӯдакӣ - 57, РМЛ: 120034681, РЯМ: 1210004199, тел: (99237) 2510329.

аз «3» 04 2024

№ 80

Ба Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо
ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Комил-2010» мактуби Шуморо аз 29 апрели соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташҳиси стандарти салоҳиятҳои касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ» мавриди омӯзиш қарор дода, ба ҳулоса омад, ки стандарти салоҳияти касби маскур мутобиқи талаботҳои стандартҳои байналмилалӣ таҳия гардида, ба талаботи корхона ва муассисаҳо, ки дар фаъолияти ҳеш самаранок истифода мебаранд, ҷавобгӯ мебошад.

Воҳидҳои салоҳияти дар стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ» пай дар пай дуруст муайян карда шудааст.

Стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ» бо дарназардошти ҳаритаи функционалии касби маскур таҳия шудааст.

Бинобар ин, ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди «Комил-2010» лоиҳаи Стандарти салоҳияти касби «Ғаҷқори чузъи меъморӣ»-ро қобили қабул шуморида дар экспертизаи стандарти салоҳияти касби маскур Раҳматов Исмоилин Шоҳмаҳмадович иштирок намуд.

Директори ҚДММ
«Комил-2010»

Зухуров М. И.